

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۵۴۶۱

چاپ اول

۱۳۹۶

INSO
15461
1stEdition

۲۰۱۸

مهندسی فاضلاب - واژه‌نامه

Wastewater Engineering - Terminology

ICS: 91.100.10

استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۴۶۱ (چاپ اول): سال ۱۳۹۶

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۶۱۳۹ تهران- ایران

تلفن: ۵-۸۸۸۷۹۴۶۱

دورنگار: ۸۸۸۸۷۱۰۳ و ۸۸۸۸۷۰۸۰

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۳۱۵۸۵-۱۶۳ کرج - ایران

تلفن: ۸-۳۲۸۰۶۰۳۱ (۰۲۶)

دورنگار: ۳۲۸۰۸۱۱۴ (۰۲۶)

رایانامه: standard@isiri.gov.ir

وب‌گاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No. 2592 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.gov.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن‌ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب، به‌عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین‌شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به‌عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به‌عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی‌شده در قانون، برای حمایت از مصرف‌کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست‌محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به‌منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استانداردهای کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده‌کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست‌محیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاها، واسنجی وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گران‌بها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legals)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد
«مهندسی فاضلاب – واژه‌نامه»

رئیس:

سمت و / یا محل اشتغال:

هاشمی، سید حسین
(دکترای مهندسی محیط زیست)

عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی

دبیر:

شرقی، عبدالعلی
(دکترای مهندسی عمران)

عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

ابوتراب، حسین
(کارشناس ارشد مهندسی بهداشت محیط)

مدیرکل دفتر مطالعات و بررسی های فنی، شرکت
مهندسی آب و فاضلاب کشور

بابائی، علی
(کارشناس ارشد مهندسی عمران)

دانشجوی دکترای مهندسی عمران دانشگاه تهران

تندکار، شیرین
(کارشناس ارشد زمین‌شناسی)

دانشجوی دکترای زمین‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی

جهانی بهنمیری، اصغر
(کارشناسی ارشد مهندسی محیط‌زیست، آب و فاضلاب)

شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران، وزارت
نیرو

خوش‌رو، غزاله
(کارشناس ارشد مهندسی محیط زیست)

کارشناس شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور

رشیدی مهرآبادی، عبدالله
(دکترای مهندسی محیط زیست)

عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی

شرقی، محمد
(کارشناس ارشد مهندسی عمران)

عضو مستقل

علی‌پور، رامین
(کارشناس ارشد مدیریت بازرگانی)

کارشناس شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

فتحعلی، داود

(کارشناسی ارشد مهندسی محیط زیست - آب و فاضلاب)

فلاح، عباس

(کارشناسی ارشد زمین شناسی اقتصادی)

فولادی پناه، مهدی

(دکترای مهندسی عمران)

مسعودی، فریبرز

(دکترای زمین شناسی پترولوژی)

هاشمی شهرکی، مهدی

(کارشناسی ارشد مهندسی محیط زیست - آب و فاضلاب)

سمت و / یا محل اشتغال:

دانشجوی دکترای مهندسی محیط زیست - آب و فاضلاب دانشگاه شهید بهشتی

کارشناس سازمان ملی استاندارد ایران

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رامهرمز

عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی

دانشجوی دکترای مهندسی محیط زیست - آب و فاضلاب دانشگاه شهید بهشتی

عضو مستقل

ویراستار:

قاسملویان، محدثه

(کارشناس ارشد شیمی معدنی)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
خ	پیش‌گفتار
د	مقدمه
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ اصطلاحات و تعاریف
۹۰	پیوست الف (آگاهی دهنده) واژه نامه از دستورالعمل اتحادیه اروپا
۱۰۱	پیوست ب (آگاهی دهنده) دادگان (پایگاه داده)
۱۰۲	کتاب‌نامه

پیش‌گفتار

استاندارد «مهندسی فاضلاب – واژه‌نامه» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط برای دومین بار مورد تجدیدنظر قرار گرفت و در هفتصد و پنجاه و ششمین اجلاس کمیته ملی استاندارد مهندسی ساختمان و مصالح و فرآورده‌های ساختمانی مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۲۸ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن‌ماه ۱۳۷۱، به‌عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران - ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه و تدوین این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

BS EN 16323: 2014, Glossary of wastewater engineering terms

مقدمه

این استاندارد برای متناسب و یکسان نمودن اصطلاحات موجود در حوزه «کارگروه استانداردسازی اروپا» (CEN)^۱ است که می‌تواند منجر به سوء تعبیر و عدم تطابق‌هایی شود، می‌باشد.

تدوین این استاندارد، اولین قدم به سوی جوامعی است که باید در آن واژه‌ها غیرمبهم و صریح بوده و یک واژه‌نامه رایج در سامانه رایانه‌ای وجود داشته باشد، است. به‌همین دلیل:

- مقصود کنار گذاشتن اصطلاحات محتمل استانداردهای بین‌المللی یا اصطلاحات متمم استانداردهای ملی است، نمی‌باشد؛

- اصطلاحات جدید و اصطلاحات استانداردهای سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO) تنها جهت بهبود درک اصطلاحات استانداردهای کارگروه استانداردسازی اروپا (CEN) می‌باشد؛

- تناقض‌های موجود در اصطلاحات و عدم تطابق‌ها (تدوین شده) تا جولای سال ۲۰۱۲ میلادی مرتفع گردیده است؛

- این استاندارد برای استفاده در قراردادهای حقوقی معتبر نمی‌باشد.

به‌عنوان نتیجه حاصل از تدوین این استاندارد، اصطلاحات در صورت لزوم به‌شرح زیر تغییر داده شده‌اند:

- یک اصطلاح برای یک تعریف وجود داشته و سایر آن‌ها منسوخ می‌باشند؛

- تعاریف تا حد امکان به‌صورت کلی و کوتاه تغییر داده شده‌اند؛

- تعاریف از دیدگاه کاربردی بوده و شامل الزامات نمی‌باشند.

جهت شفاف‌سازی برخی تعاریف (جدید) برای اصطلاحات، تعاریف و شکل‌های تبیینی اضافه شده است. گاهی اوقات امکان داشتن یک تعریف برای یک اصطلاح از نقطه نظرهای مختلف وجود ندارد. به‌ویژه امکان مقایسه اصطلاحات به‌کار رفته در دستورالعمل‌های غیرسیاسی/دولتی با استانداردهای فنی وجود ندارد.

مثال ۱: آب سطحی در دستورالعمل 2000/CE/60 (منبع [53]، کتاب‌نامه) سطح یک پهنه آبی باز تعریف شده است، اما از نظر فنی آب حاصل از بارندگی که در زمین نفوذ نمی‌کند، معنی می‌دهد. تعاریف مشتق از تعاریف عمومی اغلب حذف شده‌اند.

مثال ۲: تعریف عمومی جدید تعریف شده برای ظرفیت انتقال اکسیژن تعاریف جدیدی برای ظرفیت انتقال اکسیژن تحت شرایط فرآیندی و ظرفیت انتقال مازاد اکسیژن در آب ایجاد کرد. این مثال در مورد ظرفیت ناخالص انتقال اکسیژن نیز مصداق دارد.

1- The European Committee for Standardization

تنها در صورتی که یک تعریف کلی (مشتق شده) به اندازه کافی واضح نباشد، تعریف با جزئیات بیش‌تر در واژه‌نامه حفظ شده است.

اصطلاحات مربوط به دستورالعمل‌های اتحادیه اروپا در پیوست الف، فهرست شده و برای توضیح این موضوع، به این پیوست مراجعه شود.

مهندسی فاضلاب – واژه‌نامه

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، ارائه واژه‌نامه مهندسی فاضلاب شامل: جمع‌آوری، انتقال، تصفیه، تخلیه (و استفاده مجدد از) پساب و تصفیه، استفاده و دفع لجن است.

این استاندارد پایه‌ای کلی برای آماده‌سازی یا تجدیدنظر در مورد کلیه استانداردهای مرتبط با مهندسی فاضلاب را فراهم می‌کند.

۲ اصطلاحات و تعاریف

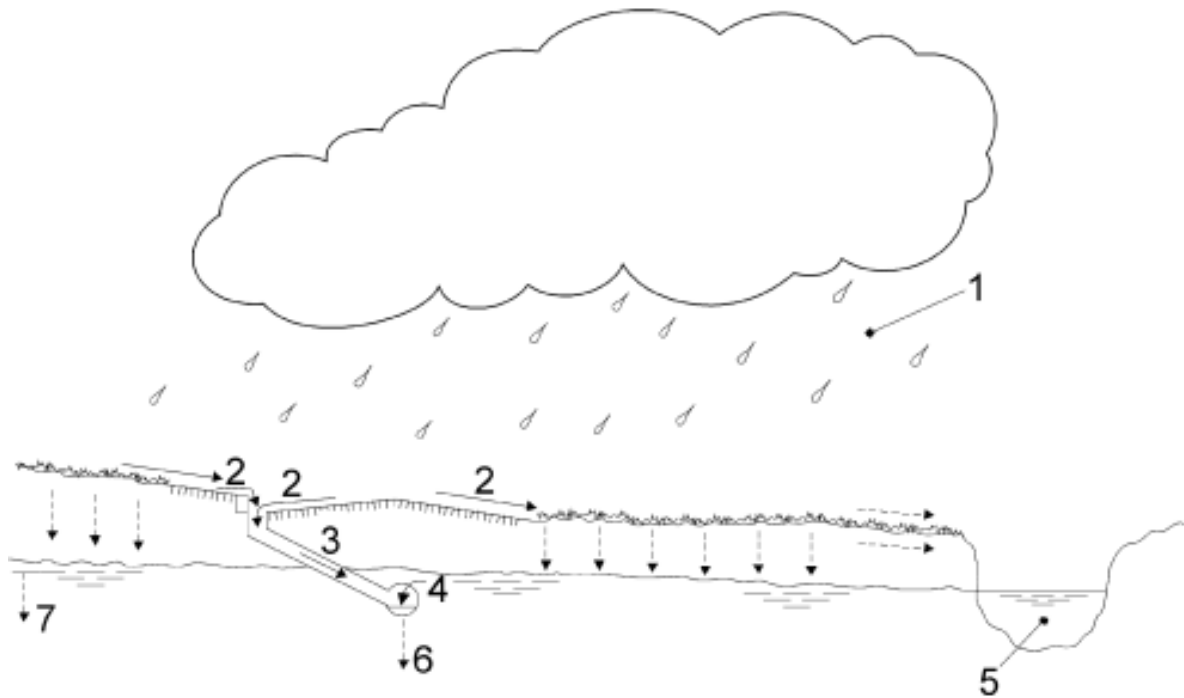
در این استاندارد اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می‌رود:

۱-۲

عمومی

general

در شکل ۱، واژه‌های عمومی مربوط به آب، ناشی از آب باران ارائه شده است.

راهنما:

- 1 آب باران (rainwater)
- 2 رواناب (runoff)
- 3 آب سطحی (surface water)
- 4 نشتاب - (infiltration)
- 5 پهنه پذیرنده آب سطحی (surface receiving water body)
- 6 تراوش (exfiltration)
- 7 آب زیرزمینی (groundwater)

شکل ۱- واژه‌های مربوط به آب ناشی از آب باران

۱-۱-۲ انواع آب^۱

۱-۱-۱-۲

آب باران

rainwater

آب حاصل از بارش جوی در شرایطی که هنوز هیچ ماده‌ای از سطح جمع‌آوری نکرده است (به شکل ۱ مراجعه شود).

۲-۱-۱-۲

رواناب

runoff

آب حاصل از بارش که در یک سطح به سمت یک زهکش، فاضلابرو یا آب پذیرنده جریان می‌یابد (به شکل ۱ مراجعه شود).

۳-۱-۱-۲

آب سطحی

surface water

آب حاصل از بارش که به زمین نفوذ نکرده و به‌طور مستقیم از زمین یا سطوح خارجی ساختمان به زهکش یا سامانه فاضلاب تخلیه می‌شود (به شکل ۱ مراجعه شود).

۴-۱-۱-۲

آب زیرزمینی

groundwater

آب موجود در منطقه اشباع لایه‌های زیرسطحی است (به شکل ۱ مراجعه شود).

۵-۱-۱-۲

آب روزنه‌ای

interstitial water

آب نگه داشته شده در خلل و فرج بین ذرات جامد است.

۶-۱-۱-۲

شیرابه

leachate

آبی که از میان مواد آلوده، به‌عنوان مثال یک محل دفع زباله تراوش کرده است.

۷-۱-۱-۲

آب شور

saline water

آبی که غلظت نمک‌ها در آن نسبت به مقادیر معمول آب شیرین بالاتر اما از آب دریا کم‌تر است.

۸-۱-۱-۲

آب تبادل حرارت

heat exchange water

آب مورد استفاده جهت انتقال حرارت است.

۲-۱-۲ انواع فاضلاب^۱

۱-۲-۱-۲

آب خاکستری

grey water

فاضلاب خانگی به‌جز فاضلاب حاصل از مدفوع و ادرار است.

۲-۲-۱-۲

آب سیاه

black water

فاضلاب خانگی که فقط آلوده به مدفوع، ادرار و دستمال توالیت است.

۳-۲-۱-۲

فاضلاب خانگی

domestic wastewater

فاضلاب شهری^۱ (منسوخ)

آب آلوده از زندگی انسانی، شامل آب تخلیه شده از آشپزخانه‌ها، لباسشویی‌ها، روشویی‌ها، حمام‌ها، توالت‌ها و تاسیسات مشابه است.

۴-۲-۱-۲

معادل فاضلاب خانگی

domestic wastewater equivalent

فاضلاب غیرخانگی با ویژگی‌های مشابه فاضلاب خانگی که در صورت نیاز پس از تصفیه تخلیه آن به‌درون سامانه فاضلاب ممکن می‌شود.

۵-۲-۱-۲

فاضلاب غیر خانگی

non-domestic wastewater

آب آلوده شده توسط فعالیت‌های صنعتی، تولیدی یا تجاری است.

۶-۲-۱-۲

فاضلاب متعفن

foul wastewater

فاضلاب شامل فاضلاب خانگی یا فاضلاب صنعتی است.

۷-۲-۱-۲

فاضلاب صنعتی

industrial wastewater

فاضلاب تجاری^۲ (منسوخ)

تخلیه فاضلاب حاصل از هرگونه فعالیت صنعتی یا تجاری است.

1- Sewage (deprecated)

2- Trade wastewater (deprecated)

۸-۲-۱-۲

فاضلاب مختلط

combined wastewater

فاضلاب انتقالی در یک سامانه درهم است.

۹-۲-۱-۲

آب موئینه

capillary water

آبی که به وسیله کشش سطحی در خلل و فرج بین مواد جامد نگه داشته می شود.

۱۰-۲-۱-۲

مایع صاف شده

filtrate

مایع مخلوط لجن خروجی از یک صافی است.

۱۱-۲-۱-۲

پساب نهایی

final effluent

فاضلاب تصفیه شده^۱ (منسوخ)

پساب حاصل از آخرین مرحله تصفیه خانه فاضلاب است.

۱۲-۲-۱-۲

فاضلاب گندیده (سپتیک) - (بی هوازی شده)

septic wastewater

فاضلابی که تحت تجزیه بی هوازی قرار گرفته است.

۱۳-۲-۱-۲

فاضلاب ته نشین شده

settled wastewater

فاضلابی که مواد جامد درشت بافت و بیش تر جامدات قابل ته نشینی توسط رسوب گذاری از آن حذف

1- Treated wastewater (deprecated)

شده‌اند.

۱۴-۲-۱-۲

مخلوط مایع لجن

sludge liquor

مخلوط مایع جدا شده از لجن است.

۱۵-۲-۱-۲

تغلیظ

centrate

مایع مخلوط لجن حاصل از گریزانه^۱ (سانتریفوژ) است.

۱۶-۲-۱-۲

مایع مخلوط روآبه

supernatant liquor

مایع مخلوط قرار گرفته بالای جامدات ته‌نشین شده در یک مخزن است.

۱۷-۲-۱-۲

فاضلاب تصفیه شده

treated wastewater

پساب خروجی از یک واحد تصفیه است.

۱۸-۲-۱-۲

فاضلاب خام

raw wastewater

فاضلاب تصفیه نشده است.

۳-۱-۲ محیط زیست^۱

۱-۳-۱-۲

مقام صلاحیت‌دار مربوط

relevant authority

سازمانی با قدرت کنترل قانونی مناسب است.

۲-۳-۱-۲

بویایی‌سنجی

olfactometry

اندازه‌گیری پاسخ‌سنجش‌گرها به محرک‌های بویایی است.

۳-۳-۱-۲

آستانه بویایی

odour threshold

سطح حداقل بوی قابل تشخیص توسط حس بویایی هیاتی از داوران است.

۴-۳-۱-۲

فضای محبوس

confined space

فضایی که در آن تهویه به‌گونه‌ای محدود می‌شود که اقدام‌های ایمنی ویژه‌ای لازم است اتخاذ شود.

۵-۳-۱-۲

نقطه تخلیه

discharge point

نقطه‌ای که در آن فاضلاب به‌درون آب پذیرنده تخلیه می‌شود.

۶-۳-۱-۲

پهنه آبی پذیرنده

receiving water body

هر نوع پهنه آبی که آب یا فاضلاب به آن تخلیه می‌شود.

۷-۳-۱-۲

پهنه آبی پذیرنده سطحی

surface receiving water body

پهنه آبی پذیرنده‌ای که روی سطح زمین قرار دارد (به‌عنوان مثال رودخانه، دریاچه یا دریا)، (به شکل ۱ مراجعه شود).

۸-۳-۱-۲

حوضه آبریز

catchment area

ناحیه‌ای که آب به‌سمت یک زهکش، فاضلابرو یا آبگذر (مسیل) زهکشی می‌شود.

۹-۳-۱-۲

تراز آب زیرزمینی

groundwater table

سطحی که در زیر آن، زمین از آب اشباع است.

۱۰-۳-۱-۲

مجوز تخلیه

discharge consent

مجوز قانونی جهت تخلیه فاضلاب به یک بدنه آبی پذیرنده یا شبکه فاضلاب متعفن است.

۱۱-۳-۱-۲

استاندارد مجوز پساب

effluent consent standard

محدودیت در خصوص دبی، ویژگی‌های فیزیکی، زیستی یا شیمیایی پساب که در یک مجوز تخلیه ذکر شده است.

۱۲-۳-۱-۲

تنش آب-زیستی

hydro-biological stress

تاثیر مخرب بر زیباگان^۱ و گیاهان^۲ (فون و فلور) آبرزی ناشی از سرعت و فشار بالای جریان است.

۱۳-۳-۱-۲

احیای زمین

land reclamation

بهبود یا احیا (ژینایی) کارکردهای طبیعی خاک زمین‌های آسیب دیده مانند احیا با استفاده از لجن یا سایر مواد تولیدکننده گیاهخاک است.

۱۴-۳-۱-۲

ماده گیاهخاکی

humic substance

مواد آلی تولیدی توسط تجزیه مواد گیاهی و جانوری در خاک‌ها و رسوبات است.

۱۵-۳-۱-۲

ریزآلاینده

micro pollutant

ماده‌ای که در غلظت‌های کم آلودگی ایجاد می‌کند.

۱۶-۳-۱-۲

آلودگی آب

water pollution

اختلال در مناسب بودن آب برای برخی مصارف مورد نظر است.

یادآوری - آلودگی آب (طبق آیین‌نامه جلوگیری از آلودگی آب مصوب هیات وزیران مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۸): تغییر مواد محلول یا معلق یا تغییر درجه حرارت و دیگر خواص فیزیکی و شیمیایی و بیولوژیکی آب در حدی که آن را برای مصرفی که برای آن مقرر است، مضر یا غیر مفید سازد.

1- Fauna

2- Flora

۱۷-۳-۱-۲

مایع سبک

light liquid

مایعی که می‌تواند بر روی آب شناور شود.

۱۸-۳-۱-۲

استفاده از لجن

sludge utilisation

کاربرد لجن با مزیت محیط زیستی است.

۱۹-۳-۱-۲

زهکشی شهری

urban drainage

مجموعه‌ای از روش‌ها و اقدام‌هایی جهت دستیابی و رضایت بخشی به بهداشت و سلامت عمومی مرتبط با فاضلاب شامل فاضلاب متعفن و آب سطحی است.

۴-۱-۲ جریان^۱

۱-۴-۱-۲

زهکشی

drainage

عملیاتی شامل حذف حجمی از سیال [از خاک] است.

یادآوری - تخلیه آب‌های سطحی یا زیرزمینی اضافی یک ناحیه معین یا روش ثقلی یا پمپاژ است (طبق فرهنگ بین‌المللی هیدرولوژی، نشریه ۹، استاندارد صنعت آب، وزارت نیرو، ۱۳۶۹)

۲-۴-۱-۲

پساب

effluent

فاضلاب تخلیه شده از یک فضای تعریف شده است.

1- Flow

۳-۴-۱-۲

نقطه تخلیه پساب نهایی

final effluent discharge point

نقطه‌ای که در آن پساب‌های نهایی تصفیه‌خانه فاضلاب تخلیه می‌شود.

۴-۴-۱-۲

تراوش

exfiltration

خروج فاضلاب از یک سامانه زهکشی یا شبکه فاضلاب به زمین اطراف است (به شکل ۱ مراجعه شود).

۵-۴-۱-۲

نشتاب

infiltration

«به‌درون زمین» حرکت آب به‌درون زمین است.

۶-۴-۱-۲

نشتاب

infiltration

«به‌درون سامانه زهکش یا فاضلاب» جریان ناخواسته ناشی از ورود آب زیرزمینی به یک سامانه زهکش یا شبکه فاضلاب است (به شکل ۱ مراجعه شود).

۷-۴-۱-۲

آب مازاد خارجی

extraneous water

جریان ناخواسته در یک سامانه زهکش یا شبکه فاضلاب است.

۸-۴-۱-۲

سیل

flooding

شرایطی که فاضلاب از یک سامانه زهکش یا شبکه فاضلاب نشت کرده یا نتواند وارد سامانه شود.

یادآوری - سیل به معنی غرقاب است (طبق فرهنگ بین‌المللی هیدرولوژی، نشریه ۹، استاندارد صنعت آب، وزارت نیرو،

۱۳۶۹)

۹-۴-۱-۲

بیش بار

surcharge

شرایطی که در آن فاضلاب تحت فشار در سامانه‌ای که به‌عنوان یک زهکش یا شبکه فاضلاب ثقلی طراحی می‌شود، نگهداری می‌شود، اما به سطح نشت نکرده و موجب سیل نمی‌شود.

۱۰-۴-۱-۲

خیز

surge

نوسان سریع فشار ناشی از تغییر دبی در یک مدت زمان کوتاه است.

۱۱-۴-۱-۲

شرایط آب و هوایی خشک

dry weather conditions

دوره زمانی که طی آن تاثیر بارش باران یا ذوب برف بر دبی ناچیز است.

۱۲-۴-۱-۲

تبخیر و تعرق

evapotranspiration

تبخیر کل از یک سطح پوشیده با پوشش گیاهی شامل تبخیر آب جمع‌آوری شده از زمین توسط پوشش گیاهی و سپس حذف آن توسط تبخیر و تعرق است.

۵-۱-۲ تحلیل و محاسبه^۱

۱-۵-۱-۲

جمعیت کل و معادل‌ها

total population and equivalents

مجموع جمعیت و جمعیت معادل است.

1- Analysis and calculation

۲-۵-۱-۲

الزامات عملکردی

functional requirements

عملکردهای ضروری است که به عنوان الزامات بیان می‌شود.

۳-۵-۱-۲

اسمی

nominal

بیان بزرگی یک پارامتر متناسب با یک مقدار گردشده مناسب، مورد استفاده برای تعیین یک جزء، یک واحد یا یک دستگاه است.

۴-۵-۱-۲

ظرفیت اسمی

nominal capacity

«پارامتر» شاخص عددی ظرفیت طراحی که به صورت یک عدد صحیح بیان می‌شود.

۵-۵-۱-۲

بارگذاری اسمی

nominal loading

«پارامتر» شاخص عددی بارگذاری طراحی که به صورت یک عدد صحیح بیان می‌شود.

۶-۵-۱-۲

جریان ناپیوسته (بیچ) فاضلاب

wastewater batch

حجمی از فاضلاب که از یک مخزن در یک زمان تخلیه می‌شود.

۷-۵-۱-۲

نرخ جریان (دبی)

flow rate

حجمی از سیال که از یک سطح مقطع در واحد زمان عبور می‌کند.

۸-۵-۱-۲

نرخ بار سرریز

weir-overflow rate

دبی عبوری بر واحد طول سرریز است.

۹-۵-۱-۲

دبی اوج

peak flow

حجم بیشینه سیال عبوری از یک سطح مقطع معین در واحد زمان است.

۱۰-۵-۱-۲

دبی متوسط

average flow

متوسط دبی در طی یک دوره زمانی معین است.

۱۱-۵-۱-۲

دبی آب و هوای خشک

dry weather flow

دبی که تحت تاثیر بارش یا ذوب برف قرار نمی‌گیرد.

۱۲-۵-۱-۲

حجم تخلیه آب

volume of water discharge

مجموع دبی طی یک فاصله زمانی معین است.

۱۳-۵-۱-۲

سطح پایینی آب

bottom water level

کمینه سطح آب در زمان بهره برداری از هر سازه‌ای است.

۶-۱-۲ ساخت و بازسازی^۱

۱-۶-۱-۲

قوانین خدمات

service rules

قوانین وضع شده توسط مقام مربوط که شرایط فراهم نمودن خدمات برای مصرف‌کنندگان را تعریف و تعهدات و حقوق متقابل شخص دریافت‌کننده مزایا (کاربران) و ارائه دهنده خدمات را تعیین می‌کند.

۲-۶-۱-۲

نگهداری

maintenance

کار معمول انجام شده برای تضمین تداوم کارایی دارایی است.

۳-۶-۱-۲

بازسازی

rehabilitation

اقدام‌هایی جهت ترمیم و ارتقا عملکرد سامانه‌های موجود، شامل نوسازی، تعمیر و جایگزینی است.

۴-۶-۱-۲

نوسازی

renovation

اقدام انجام شده بر روی تمام یا بخشی از ساختار اصلی یک زهکش یا شبکه فاضلاب که بدان وسیله عملکرد کنونی‌اش بهبود می‌یابد.

۵-۶-۱-۲

تعمیر

repair

اصلاح (تعمیر) آسیب موضعی است.

۶-۶-۱-۲

تزریق دوغاب (دوغاب ریزی)

grouting

پر کردن یک منفذ جهت پایدار سازی است.

۷-۶-۱-۲

نقطه نمونه برداری

sampling point

موقعیت دقیق درون منطقه نمونه برداری که نمونه‌ها از آن گرفته می‌شوند.

۸-۶-۱-۲

ته‌نشینی

sedimentaton

فرآیند ته‌نشینی مواد معلق حمل شده توسط آب یا فاضلاب تحت تاثیر گرانش است.

۹-۶-۱-۲

هم‌گذاری در محل

site assembly

هم‌گذاری (مونتاژ) اجزای پیش ساخته در محل نهایی سازه است.

۱۰-۶-۱-۲

اجزای پیش ساخته

prefabricated component

محصولی که ساخت آن مجزا از فرآیند نصب آن است.

۱۱-۶-۱-۲

سازه

structure

ساخت جهت دستیابی به یک عملکرد (فعالیت) است.

۱۲-۶-۱-۲

آب‌بندی کردن

seal

عملیات درزگیری که آب‌بندی شدن یک مجموعه هم‌گذاری شده را تضمین می‌کند.

۱۳-۶-۱-۲

آزمون آب‌بندی

tightness testing

آزمون غیرمخرب جهت اندازه‌گیری میزان نشت یک سازه است.

۲-۲ جمع‌آوری و انتقال فاضلاب^۱

۱-۲-۲ ساخت و تمیزکاری^۲

۱-۱-۲-۲

روسازی سطحی

surface construction

سازه روسازی یا خاک سطحی است (به شکل ۲ مراجعه شود).

۲-۱-۲-۲

پس‌ریز اصلی

main backfill

پرکننده‌ای بین خاکریز اولیه و ساخت سطحی است (به شکل ۲ مراجعه شود).

۳-۱-۲-۲

پس‌ریز اولیه

initial backfill

لایه‌ای از مواد پرکننده بدون واسطه بالای یک لوله است (به شکل ۲ مراجعه شود).

1- Collection and transport of wastewater

2- Construction and cleaning

۴-۱-۲-۲

خاکریز جانبی

sidefill

مواد موجود در محل قرارگیری لوله بین بستر و خاکریز اولیه است (به شکل ۲ مراجعه شود).

۵-۱-۲-۲

کارگذاری

embedment

پرکننده‌ای اطراف لوله شامل بستر، خاکریز جانبی و خاکریز اولیه است (به شکل ۲ مراجعه شود).

۶-۱-۲-۲

اتصال

jointing

هم‌گذاری چندین جزء است.

۷-۱-۲-۲

جایگزینی

replacement

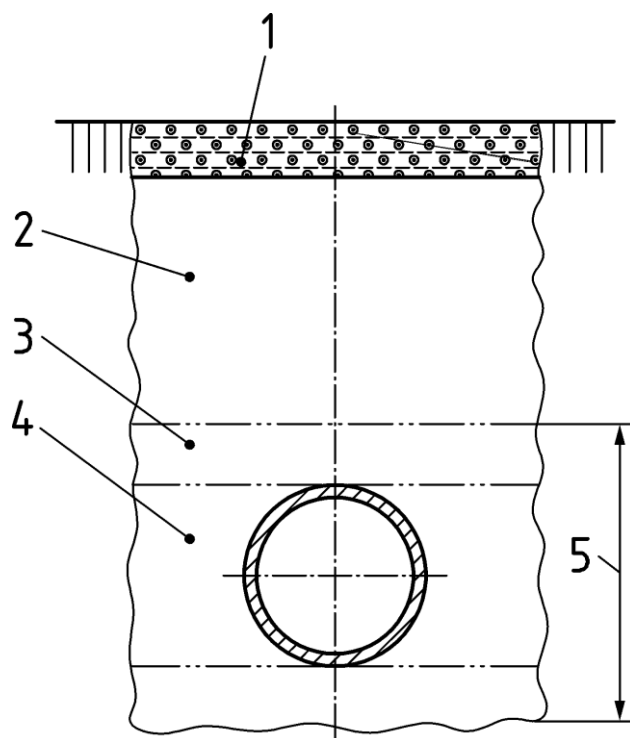
ساخت یک فاضلابرو یا زهکش جدید روی یا خارج از خط فاضلاب موجود است. عملکرد زهکش یا فاضلابرو جدید و قدیمی با هم منطبق است.

۸-۱-۲-۲

آزمون فشار سامانه

system test pressure

فشار هیدروستاتیک که جهت واریسی یک پارچگی و استحکام لوله‌های تازه کار گذاشته به کار می‌رود

راهنما

- 1 روسازی
- 2 خاکریز اصلی
- 3 خاکریز اولیه
- 4 خاکریز جانبی
- 5 عمق کارگذاری

شکل ۲- واژه‌های کارگذاری

۹-۱-۲-۲

شستشو

cleaning

عملیات حذف مواد جامد ته‌نشین شده یا مسدودکننده‌ها است.

۱۰-۱-۲-۲

جت ترکیبی

combined jetting

استفاده هم‌زمان از تجهیزات جت آبی پر فشار به همراه عمل مکش جهت حذف مسدودکننده‌ها یا رسوبات از زهکش‌ها یا فاضلاب‌ها است.

۱۱-۱-۲-۲

میله زنی

rodding

استفاده از وسیله‌ای مناسب در انتهای میله‌های منعطف جهت تسهیل حذف مسدودکننده‌ها (یا رسوبات) از زهکش‌ها یا مجراهای فاضلاب است.

۱۲-۱-۲-۲

بکسل کردن

winching

استفاده از یک دستگاه که جهت تسهیل حذف رسوبات (یا مسدودکننده‌ها) در میان یک زهکش یا فاضلابرو کشیده می‌شود.

۱۳-۱-۲-۲

خود شستشویی

self-cleansing

توانایی جریان در یک زهکش یا فاضلابرو در شستشوی ذرات جامدی که می‌توانند در لوله ته‌نشین شوند.

۱۴-۱-۲-۲

خودپالایی

self-purification

فرآیندهای طبیعی تصفیه در یک پهنه آبی آلوده است.

۱۵-۱-۲-۲

ظرفیت خودپالایی

self-purifying capacity

توانایی آب‌های پذیرنده برای بهبود آلودگی از طریق فرآیندهای طبیعی است.

۱۶-۱-۲-۲

آبشویی تحت فشار

flushing

شستشوی سامانه جمع‌آوری فاضلاب با بهره بردن از یک جریان قابل توجه و موقت با استفاده از حذف رسوبات از سامانه جمع‌آوری فاضلاب یا زهکش است.

۱۷-۱-۲-۲

خیز پرفشار آب

flushing surge

افزایش قابل توجه و موقتی در دبی است.

۱۸-۱-۲-۲

جت آب

jetting

استفاده از آب تحت شرایط معین فشار و دبی از طریق یک افشانک است.

۲-۲-۲ شبکه‌ها^۱

۱-۲-۲-۲

سازه‌های جانبی

ancillary structures

سازه‌هایی که بخشی از یک سازه کلی بوده، اما برای عملکرد اساسی آن سازه ضروری نمی‌باشد.

۲-۲-۲-۲

کنارگذر

bypass

تجهیزات یا سازه‌ای که امکان انحراف موقت جریان را فراهم می‌کند.

۳-۲-۲-۲

سامانه درهم

combined system

سامانه زهکش و فاضلابرویی که جهت حمل فاضلاب و آب سطحی در یک لوله طراحی شوند.

۴-۲-۲-۲

سامانه ثقلی

gravity system

سامانه زهکش یا فاضلابی که در آن جریان توسط نیروی گرانش به وجود می آید.

۵-۲-۲-۲

سامانه مجزا

separate system

سامانه زهکش و فاضلابی که به طور معمول شامل دو لوله بوده که یکی از آن‌ها فاضلاب و دیگری آب سطحی را انتقال می دهد.

۶-۲-۲-۲

سامانه فاضلابرو

sewer system

شبکه‌ای از لوله‌ها و تاسیسات جانبی که فاضلاب را از زهکش‌ها به تصفیه‌خانه فاضلاب یا سایر محل‌های دفع، منتقل می کند.

۷-۲-۲-۲

سامانه فاضلاب

wastewater system

سامانه که کارکردهای جمع‌آوری، انتقال، تصفیه و تخلیه فاضلاب را فراهم می کند.

۳-۲-۲ لوله‌ها^۱

۱-۳-۲-۲

زهکش

drain

خط لوله‌ای که به‌طور معمول زیرزمینی می‌باشد و جهت انتقال فاضلاب از منبع به فاضلابرو طراحی می‌شود.

۲-۳-۲-۲

کف کانال

invert

پایین‌ترین نقطه سطح داخلی دیواره یک لوله یا کانال در هر مقطع عرضی است.

۳-۳-۲-۲

سیفون معکوس

inverted siphon

بخشی از زهکش یا فاضلابرو ثقلی که از فاضلابرو بالادست یا پایین‌دست، پایین‌تر بوده و به خط لوله امکان عبور از زیر موانع را می‌دهد که در نتیجه تحت فشار عمل می‌کند.

۴-۳-۲-۲

دیواره لوله

pipe barrel

بخش استوانه‌ای یک لوله بجز بست آن است.

۵-۳-۲-۲

واحد لوله

pipe unit

بخشی از یک زهکش یا فاضلابرو که به‌عنوان یک هستار^۲ (نهاد واحد) تولید می‌شود و جهت اتصال به سایر واحدهای لوله در نظر گرفته می‌شود.

1- Pipes

2- Single entity

۶-۳-۲-۲

خط لوله

pipeline

ساختاری توخالی برای انتقال فاضلاب بین آدم‌روها و سایر سازه‌ها است.

۷-۳-۲-۲

مقطع خط لوله

pipeline section

بخشی از زهکش یا فاضلابرو بین دو گره مجاور است.

۸-۳-۲-۲

خط اصلی فشار

pressure main

خط لوله جهت انتقال تحت فشار فاضلاب است.

۹-۳-۲-۲

تبدیل کاهنده

reducer

نوعی از لوله که قطر آن در امتداد طول داخلی دیواره کاهش می‌یابد.

۱۰-۳-۲-۲

اتصال صلب

rigid joint

اتصالی که اجازه چرخش را نمی‌دهد.

۱۱-۳-۲-۲

خط رانش

rising main

لوله‌ای که از طریق آن مایع پمپاژ می‌شود.

۱۲-۳-۲-۲

فاضلابرو

sewer

خط لوله یا سایر سازه‌هایی که به‌طور معمول زیرزمین بوده و بیش‌تر جهت حمل فاضلاب بیش از یک منبع تولید طراحی می‌شود.

۱۳-۳-۲-۲

خط خلاء (مکش)

vacuum main

خط انتقال برای هدایت فاضلاب تحت خلاء.

۴-۲-۲ آدمروها و اتاق‌های بازرسی^۱

۱-۴-۲-۲

سازه تنظیم کننده

adjusting construction

بخشی از یک سازه دقیقاً زیر درپوش که برای تنظیم سطح چارچوب جهت تطابق با تراز سطحی مورد نیاز به‌کار می‌رود (به شکل ۳ مراجعه شود).

۲-۴-۲-۲

واحد تنظیم کننده

adjusting unit

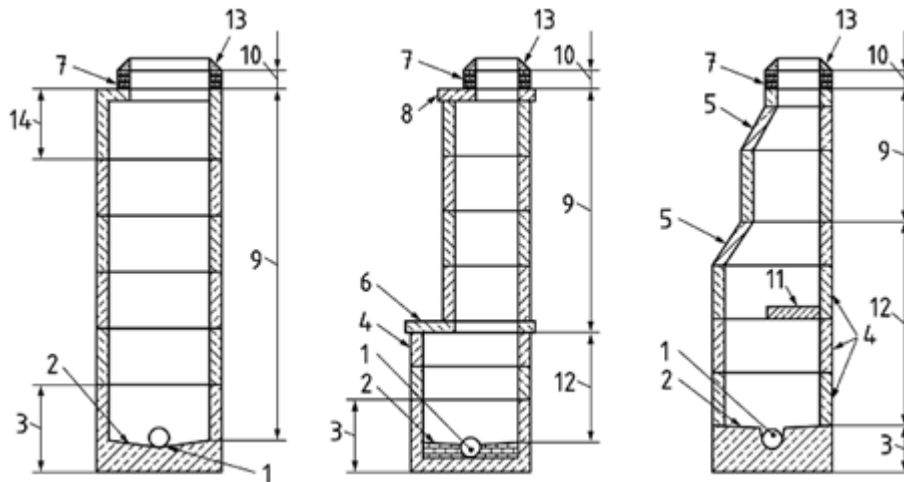
جزئی از سازه‌ای که برای تشکیل یک سازه تنظیم کننده به‌کار می‌رود (به شکل ۳ مراجعه شود).

۳-۴-۲-۲

آدمرو ریزشی

backdrop manhole

آدمرویی ایجاد شده با یک لوله عمودی با اتصالی از یک زهکش یا فاضلابرو با ارتفاع بالاتر است.

راهنما:

8 صفحه درپوش	1 (به عنوان بخشی از سازه) کانال
9 (به عنوان بخشی از سازه) گذرگاه عمودی (شفت)	2 (به عنوان بخشی از سازه) پله بندی کردن
10 (به عنوان بخشی از سازه) سازه تنظیم کننده	3 (به عنوان جزء سازنده) واحد پایه
11 (به عنوان جزء سازنده) صفحه پاگرد	4 (به عنوان جزء سازنده) واحد دریچه
12 (به عنوان بخشی از سازه) دریچه	5 (به عنوان جزء سازنده) لچکی
13 (به عنوان بخشی از سازه) بالای دریچه آدمرو، درپوش	6 (به عنوان جزء سازنده) صفحه کاهنده
14 (به عنوان جزء سازنده) واحد درپوش (کلاهک)	7 (به عنوان جزء سازنده) واحد تنظیم

شکل ۳- تعاریف مربوط به آدمرو و اتاقک بازرسی

۴-۴-۲-۲

واحد پایه

base unit

جزء سازنده پایه^۱ (منسوخ)

واحدی از یک آدمرو یا اتاقک بازرسی شامل کانال‌های یک پارچه و پاشنه (به زیربند ۴-۲-۲-۵ مراجعه شود) که ارتباط مستقیم با لوله‌های زهکش یا فاضلاب‌روهای مدفون در زیر خاک را به‌طور مناسبی میسر می‌سازد.

۵-۴-۲-۲

پاشنه

benching

1- Base component (deprecated)

سطح شیبدار مجاور کانال در یک آدمرو یا اتاقک بازرسی یا یک فاضلابرو بزرگ (به شکل ۳ مراجعه شود).

۶-۴-۲-۲

واحد درپوش

capping unit

(به عنوان بخشی از یک آدمرو یا اتاقک بازرسی).

مجموعه گذرگاه عمودی یک پارچه و صفحه پوشش آن است (به شکل ۳ مراجعه شود).

۷-۴-۲-۲

اتاقک

chamber

بخشی از یک آدمرو یا اتاقک بازرسی که یک فضا برای کار کردن را بالای کانال مهیا می‌سازد (به شکل ۳ مراجعه شود).

۸-۴-۲-۲

واحد اتاقک

chamber unit

(به عنوان بخشی از یک آدمرو یا اتاقک بازرسی).

جزء سازنده توخالی عمودی که به جز در قسمت اتصال مقطع عرضی یکنواختی دارد (به شکل ۳ مراجعه شود).

۹-۴-۲-۲

کانال

channel

(به عنوان بخشی از یک آدمرو یا اتاقک بازرسی).

مجرای روباز در یک آدمرو یا اتاقک بازرسی که از طریق آن فاضلاب جریان می‌یابد.

۱۰-۴-۲-۲

مجموعه قاب و دریچه آدمرو

manhole top, cover assembly

بخش بالایی دریچه آدمرو یا بازرسی شامل یک درپوش و چارچوب پشتیبانی‌کننده (به شکل ۳ مراجعه شود).

۱۱-۴-۲-۲

صفحه درپوش

cover slab

(به عنوان بخشی از یک آدمرو یا اتاقک بازرسی).
واحد افقی تشکیل دهنده سقف اتاقک یا آدمرو است (به شکل ۳ مراجعه شود).

۱۲-۴-۲-۲

آدمرو با دسترسی ویژه

exceptional access manhole

آدمرو با هدف امکان دسترسی به مواد و ورود موردی کارکنان است.

۱۳-۴-۲-۲

اتاقک بازرسی

inspection chamber

سازه‌ای با یک دریچه قابل برداشتن که بر روی زهکش یا فاضلابرو ساخته می‌شود و شستشو و ورود تجهیزات بازرسی از روی زمین را ممکن می‌سازد، اما امکان دسترسی کارکنان وجود ندارد.

۱۴-۴-۲-۲

صفحه پاگرد

landing slab

سکوی میانی در یک آدمرو است (به شکل ۳ مراجعه شود).

۱۵-۴-۲-۲

آدمرو

manhole

سازه‌ای با یک درپوش قابل برداشتن در یک زهکش یا فاضلابرو که ورود کارکنان را امکان‌پذیر می‌کند.

۱۶-۴-۲-۲

آدمرو شیبدار

ramp manhole

آدمرویی با یک شیب از یک زهکش یا مجرای فاضلاب در سطح بالاتر به یک لوله یا کانال سرازیر می‌باشد.

۱۷-۴-۲-۲

صفحه کاهنده

reducing slab

(به عنوان بخشی از یک آدمرو یا اتاقک بازرسی).

واحد افقی با شیب رو به پایین که تشکیل دهنده سقف می‌باشد و دهنه‌ای جهت جاسازی گذرگاه عمودی (شفت) دارد.

۱۸-۴-۲-۲

گذرگاه عمودی

shaft

سازه‌ای بخشی از یک آدمرو یا اتاقک بازرسی جهت ارتباط اتاقک به سطح برای ایجاد دسترسی است (به شکل ۳ مراجعه شود).

۱۹-۴-۲-۲

لچکی

taper

بخشی از یک آدمرو یا اتاقک بازرسی که در آن سطح مقطع عرضی به تدریج تغییر می‌کند.

۵-۲-۲ سایر بخش‌های شبکه^۱

۱-۵-۲-۲

انباره فاضلاب

cesspool

مخزن غیرقابل نفوذ زیرزمینی بدون جریان خروجی که جهت جمع‌آوری فاضلاب خانگی استفاده می‌شود.

۲-۵-۲-۲

سرریز فاضلاب مرکب

combined sewer overflow

سرریزی است روی یک سامانه مرکب که دبی مازاد را از سامانه تخلیه می‌کند.

۲-۵-۲-۲

اتصال

connection

محلی که در آن یک خط انتقال به خط دیگر و یا یک آدم‌رو و اتاقک بازرسی متصل می‌شود.

۴-۵-۲-۲

صفحه آب‌بند (سیل‌گیر)

dam board

قطعه‌ای قابل جابه‌جایی که در میان یک لوله یا کانال جهت انحراف یا توقف جریان قرارداد شده است.

۵-۵-۲-۲

اتاقک سرحد (خط فاصل)

demarcation chamber

اتاقکی که انتقال از بخشی از زهکشی که مالک مسئول آن بوده، به بخش تحت مسئولیت تاسیسات عمومی می‌باشد.

۶-۵-۲-۲

مخزن نگهداری

detention tank

مخزن بسته یا روباز برای ذخیره موقت فاضلاب است.

۷-۵-۲-۲

اتصال منعطف

flexible joint

اتصال که تغییر جهت زاویه‌ای را ممکن می‌کند.

۸-۵-۲-۲

دریچه مشبک (توری)

grating

پوششی که ورود آب را تسهیل می‌کند.

۹-۵-۲-۲

اتصال

joint

اتصال بین انتهای مجاور دو جزء است که شامل وسایل آب‌بندی می‌باشد.

۱۰-۵-۲-۲

اتصال

junction

اتصال ایجاد شده با استفاده از واحد لوله اتصال پیش ساخته است.

۱۱-۵-۲-۲

نقطه گره

node point

آدمرو، اتاقک بازرسی، برون‌ریز فاضلاب (به زیربند ۲-۲-۵-۱۳ مراجعه شود)، روزنه میله‌زنی (به زیربند ۲-۲-۲-۱۱ مراجعه شود)، یا نقاط میانی قابل توجه در یک زهکش یا فاضلابرو است.

۱۲-۵-۲-۲

شیر یک‌طرفه

non-return valve

وسیله‌ای که از بازگشت جریان فاضلاب جلوگیری می‌کند.

۱۳-۵-۲-۲

خروجی فاضلاب

outfall

سازه یا نقطه‌ای که از آن فاضلاب به تصفیه‌خانه یا آب پذیرنده تخلیه می‌شود.

۱۴-۵-۲-۲

ایستگاه پمپاژ

pumping station

ساختمان‌ها، سازه‌ها و تجهیزات مورد استفاده برای انتقال فاضلاب از طریق لوله باشیب به سمت بالا یا جهت بالا آوردن فاضلاب است.

۱۵-۵-۲-۲

سیفون

siphon

وسیله‌ای پیش‌اندود که انتقال مایع از یک سطح معین به سطح پایین‌تر از طریق یک سطح بالاتر میانی را ممکن می‌نماید.

۱۶-۵-۲-۲

فاضلابرو مخرنی

tank sewer

نوعی از فاضلابرو که به‌عنوان یک مخرن نگهدارنده عمل می‌کند.

۱۷-۵-۲-۲

تله

trap

وسیله‌ای از طریق یک مانع آبی که از عبور هوای بدبو ممانعت می‌کند.

۱۸-۵-۲-۲

سرریز

weir

سازه روگذری که می‌تواند جهت کنترل سطح جریان بالادست یا اندازه‌گیری میزان تخلیه یا هردو به‌کار رود.

۱۹-۵-۲-۲

مخزن جمع‌آوری

collection tank

چاهک فاضلاب^۱ (منسوخ)

مخزنی که فاضلاب پیش از پمپاژ یا تخلیه بدان جریان می‌یابد.

1- Wet well (deprecated)

۶-۲-۲ تحلیل و محاسبه^۱

۱-۶-۲-۲

غلظت

concentration

نسبت جرم به حجم است.

۲-۶-۲-۲

زمان تماس

contact time

زمانی که طی آن فاضلاب در تماس با سایر محیط^۲ یا مواد قرار دارد.

۳-۶-۲-۲

عمق پوشش

depth of cover

فاصله عمودی از تاج لوله (به زیربند ۲-۳-۴ مراجعه شود) تا سطح زمین است.

۴-۶-۲-۲

قطر بیرونی

external diameter

ابعاد خارجی دیواره لوله (به زیربند ۲-۳-۴ مراجعه شود) در هر سطح مقطعی است.

۵-۶-۲-۲

شیب

gradient

نسبت بین تصویر بخشی از لوله کانال یا سایر سطوح در صفحه عمودی و افقی است.

۶-۶-۲-۲

قطر داخلی

internal diameter

میانگین قطر دیواره داخلی لوله (به زیربند ۲-۳-۴ مراجعه شود) در هر سطح مقطعی است.

1- Analysis and calculation

2- Media

۷-۶-۲-۲

طول واحد لوله

pipe unit length

طول داخلی دیواره لوله (به زیربند ۲-۲-۳-۴ مراجعه شود).

۸-۶-۲-۲

بار آزمایشی

proof load

آزمون بار آزمایشی مشخص که طی آن میزان استقامت یک جزء سازنده به‌عنوان الزام استاندارد محصول آزمایش خواهد شد.

۹-۶-۲-۲

زبری

roughness

(محاسبه هیدرولیکی).

مقاومت اصطکاکی یک لوله یا کانال تحت جریان متلاطم است.

۱۰-۶-۲-۲

ضریب رواناب

runoff coefficient

عامل وابسته به سطح زمین حوضه آبریز که میزان آب باران در واحد زمان در آن ضرب شده تا دبی مورد انتظار که به زهکش یا فاضلابرو وارد می‌شود، تعیین گردد.

۱۱-۶-۲-۲

زمان تمرکز

time of concentration

مدت زمانی که طی آن تمام یک حوضه آبریز در رواناب مستقیم باران با توزیع یکنواخت باران شرکت کند.

۱۲-۶-۲-۲

زمان جریان

time of flow

مدت زمان موردنیاز جهت انتقال رواناب از دورترین نقطه در حوضه آبریز به یک نقطه معین در زهکش با فاضلابرو است.

۱۳-۶-۲-۲

عمق ترانشه

trench depth

فاصله عمودی از کف یک ترانشه تا سطح است.

۱۴-۶-۲-۲

بار گسیختگی

ultimate load

باری که طبق استانداردهای مشخص شده برای محصول منجر به شکست یک جزء (تحت آزمون) شود.

۳-۲ تصفیه فاضلاب^۱

۱-۳-۲ عمومی^۲

۱-۱-۳-۲

هوازی

aerobic

اکسیژن محلول موجود است.

۲-۱-۳-۲

بی‌هوازی

anaerobic

عدم حضور اکسیژن محلول، نیترات، نیتريت و سولفات است.

۳-۱-۳-۲

آنوکسیک (غیرهوازی)

anoxic

عدم حضور اکسیژن محلول و وجود نیتريت و نیترات است.

1- wastewater treatment

2- general

۴-۱-۳-۲

نیتروژن آمونیاکی

ammoniacal nitrogen

نیتروژن موجود به صورت آمونیاک آزاد یا یون‌های آمونیوم است.

۵-۱-۳-۲

نیتروژن نیتراتی

nitrate nitrogen

نیتروژن محلول به شکل یون‌های نیترات است.

۶-۱-۳-۲

نیتروژن نیتريتی

nitrite nitrogen

نیتروژن محلول به شکل یون‌های نیتريت است.

۷-۱-۳-۲

نیتروژن آلی

organic nitrogen

تفاضل بین نیتروژن کج‌لدال و نیتروژن آمونیاکی است.

۸-۱-۳-۲

تجزیه پذیری زیستی

biodegradability

مستعد بودن یک ماده آلی جهت تخریب زیستی است.

۹-۱-۳-۲

تجزیه زیستی

biodegradation

تخریب مواد آلی ناشی از فعالیت ریزاندامگان^۱ است.

۱۰-۱-۳-۲

توده زیستی

biomass

مجموعه جرم حاصل از مواد زنده است.

۱۱-۱-۳-۲

گاز هاضم

digester gas

بیوگاز^۱ (منسوخ)

ترکیب گازی تولیدی طی هضم بی‌هوازی که بیش‌تر شامل متان و دی‌اکسیدکربن است.

۱۲-۱-۳-۲

کربن آلی حل شده

dissolved organic carbon

کربن آلی باقی مانده در محلول پس از عبور از صافی تحت شرایط مشخص است.

۱۳-۱-۳-۲

فسفر محلول

dissolved phosphorus

غلظت کل فسفر آلی و معدنی اندازه‌گیری شده پس از فیلتر کردن تحت شرایط مشخص است.

۱۴-۱-۳-۲

جامدات محلول

dissolved solids

غلظت مواد باقی مانده پس از عبور از صافی و تبخیر و خشک شدن که تحت شرایط مشخص تعیین می‌شود.

۱۵-۱-۳-۲

جامدات معلق (شناور)

floating solids

مواد نامحلول شناور بر روی آب است.

1- Digester gas (deprecated)

۱۶-۱-۳-۲

لخته

floc

توده بزرگی از ذرات قابل حذف توسط ته‌نشینی یا شناورسازی است.

۱۷-۱-۳-۲

جامدات درشت بافت

gross solids

اشیا یا ذرات بزرگ موجود در فاضلاب خام است.

۱۸-۱-۳-۲

پلی‌الکترولیت

polyelectrolyte

پلیمر دارای گروه‌های یونیزه شده که برخی از انواع آن برای انعقاد ذرات کلوئیدی و یا لخته‌سازی جامدات معلق استفاده می‌شود.

۱۹-۱-۳-۲

ماده سمی

toxic substance

ماده‌ای که در غلظت پایین می‌تواند از فرآیندهای زیستی را ممانعت کند.

۲۰-۱-۳-۲

عنصر کمیاب

trace element

عنصر کمیاب تجزیه‌ای^۱ (منسوخ)

عناصری هستند که غلظت‌های آن‌ها بسیار پایین است.

۲۱-۱-۳-۲

منعقدکننده

coagulant

مواد شیمیایی که جهت ناپایدار کردن سوسپانسیون یا امولسیون به آن‌ها اضافه می‌شود.

1- Analytical trace element (deprecated)

۲۲-۱-۳-۲

لخته‌ساز

flocculant

مواد شیمیایی افزوده شده جهت تولید لخته‌ها یا افزایش یا تقویت آن‌ها است.

۲۳-۱-۳-۲

بازدارنده

inhibitor

ماده‌ای که سرعت فرآیندهای شیمیایی یا زیستی را کاهش می‌دهد.

۲۴-۱-۳-۲

نمک‌های مغذی

nutrient salts

ماده معدنی مورد نیاز برای تغذیه موجودات زنده است.

۲۵-۱-۳-۲

مایه رشد

substrate

مواد مغذی برای ریزاندامگان در تصفیه فاضلاب است.

۲۶-۱-۳-۲

اسیدهای چرب فرار

volatile fatty acids

اسیدهای آلی اشباع کوتاه زنجیر که بیش‌تر طی هضم بی‌هوازی تولید می‌شوند.

۲۷-۱-۳-۲

اندامگان معتدل دوست

mesophilic organism

نوعی از اندامگان که بیشتر در دمای بین (۳۰ تا ۴۰) درجه سلسیوس فعال هستند.

۲۸-۱-۳-۲

اندامگان سرد دوست

psychrophilic organism

نوعی از اندامگان که بیش‌تر در دمای زیر ۳۰ درجه سلسیوس فعال هستند.

۲-۳-۱-۲۹

اندامگان گرمادوست

thermophilic organism

نوعی از اندامگان که بیش تر در دمای بالای ۴۵ درجه سلسیوس فعال هستند.

۲-۳-۱-۳۰

باکتری‌های اتوتروف (خودپرور)

autotrophic bacteria

باکتری‌هایی که قادر هستند با استفاده از مواد معدنی به‌عنوان تنها منبع کربن و نیتروژن تکثیر شوند.

۲-۳-۱-۳۱

باکتری‌های هتروتروف (دگرپرور)

heterotrophic bacteria

باکتری‌هایی که قادر هستند با استفاده از مواد آلی به‌عنوان تنها منبع کربن و نیتروژن تکثیر شوند.

۲-۳-۱-۳۲

گونه‌های سالمونلا

salmonella species

سالمونلا^۱ (منسوخ)

جنس (سرده) باکتری باسیل هوازی و بی هوازی اختیاری گرم منفی که اسپور تشکیل نمی‌دهد، این باکتری روده‌ای اکسیداز منفی بوده و قادر به تخمیر لاکتوز نیست.

۲-۳-۱-۳۳

صافش‌پذیری

filterability

نشان‌دهنده سهولت امکان جدا شدن یک مایع از جامدات بوسیله یک صافی است.

۲-۳-۱-۳۴

تراوایی

permeability

ویژگی‌ای از ماده که توانایی آن را برای عبور انتخابی مواد از درون خود بیان می‌کند.

1- Salmonellae (deprecated)

۳۵-۱-۳-۲

کدورت

turbidity

کاهش شفافیت یک مایع ناشی از حضور مواد غیرمحلول است.

۲-۳-۲ تصفیه مقدماتی و مرحله اول^۱

۱-۲-۳-۲

مخزن متعادل‌ساز

balancing tank

سازه‌ای که نوسان‌های دبی، غلظت، دما و غیره را کاهش می‌دهد.

۲-۲-۳-۲

متعادل‌سازی

balancing

برابرسازی^۲ (منسوخ)

کاهش در نوسان‌های دبی، غلظت، دما و غیره است.

۳-۲-۳-۲

طبقه‌بند دانه‌گیر

grit classifier

وسیله‌ای جهت حذف مواد دانه‌ای از یک واحد دانه‌گیر است.

۴-۲-۳-۲

دانه‌گیر

grit separator

وسیله‌ای جهت جدا کردن سنگ ریزه، شن یا مواد معدنی مشابه از فاضلاب است.

۵-۲-۳-۲

چربی‌گیر

grease separator

دستگاهی برای جدا کردن روغن از فاضلاب است.

1- Preliminary and primary treatment

2- Equalization (deprecated)

۶-۲-۳-۲

جداکننده لاملا

lamella separator

وسیله‌ای متشکل از صفحات یا لوله‌هایی با فواصل منظم که جهت افزایش سطح موثر ته‌نشینی طراحی می‌شود.

۷-۲-۳-۲

جداساز مایع سبک

light liquid separator

وسیله‌ای جهت جداسازی مایعات سبک از فاضلاب است.

۸-۲-۳-۲

خردکن

macerator

آشغال خردکن^۱ (منسوخ)

دستگاه ریزکننده به منظور کاهش اندازه جامدات درشت بافت است.

۹-۲-۳-۲

تصفیه مقدماتی

preliminary treatment

مرحله‌ای از تصفیه شامل حذف جامدات درشت بافت، شن و ماسه، سنگریزه یا مواد معلق موجود در فاضلاب است.

۱۰-۲-۳-۲

پیش تصفیه

pretreatment

بهبود ویژگی‌های فاضلاب پیش از تخلیه به فاضلابرو است.

۱۱-۲-۳-۲

مخزن ته‌نشینی مرحله اول

primary settlement tank

مخزن ته‌نشینی که در آن بیشتر جامدات به وسیله ته‌نشینی از فاضلاب خام یا فاضلابی که تحت تصفیه

1- Comminutor (deprecated)

مقدماتی قرار گرفته، حذف می شود.

۱۲-۲-۳-۲

تصفیه مرحله اول

primary treatment

مرحله‌ای از تصفیه شامل حذف جامدات معلق از فاضلاب خام یا فاضلابی که تحت تصفیه مقدماتی قرار گرفته است.

۱۳-۲-۳-۲

دستگاه پرس آشغال

screening press

دستگاهی مکانیکی برای کاهش حجم و آب مواد سرنده شده است.

۱۴-۲-۳-۲

آشغال

screening

ماده باقی مانده پس از سرنده توسط یک غربال یا الک است.

۱۵-۲-۳-۲

مخزن گندیده (سپتیک)

septic tank

مخزنی بسته که فاضلاب را جهت ته نشینی و هضم لجن دریافت می کند.

۳-۳-۲ تصفیه با لایه نازک ثابت^۱

۱-۳-۳-۲

تماس دهنده زیستی

biological contactor

رآکتور با لایه نازک ثابت که در آن غشا زیستی به طور متناوب یا بصورت پیوسته در فاضلاب غوطه ور شده و گاهی با هوادهی فعال ترکیب می شود.

1- Fixed film treatment

۲-۳-۳-۲

تماس دهنده زیستی چرخان

rotating biological contactor

دیسک‌های زیستی^۱ (منسوخ)

تماس دهنده زیستی که در آن لایه نازک ثابت به‌طور متناوب در جریان فاضلاب جهت تصفیه غوطه‌ور می‌شود.

۳-۳-۳-۲

زی لایه

biofilm

تماس دهنده زیستی^۲ (منسوخ)

لایه‌ای شامل ریزاندامگان که بر روی یک محیط کشت نگهدارنده شکل می‌گیرند.

۴-۳-۳-۲

تالاب مصنوعی

constructed wetland

سازه‌ای تقریباً طبیعی با استفاده از گیاهان آب‌دوست باتلاقی که از عملکرد باکتریایی در سنگ‌ریزه یا شن جهت تصفیه فاضلاب حمایت می‌کند.

۵-۳-۳-۲

فیلتر کردن با جریان متقاطع

cross flow filtration

گذراندن از فیلتر با جریانی که به‌طور عمده موازی با سطح غشا است.

۶-۳-۳-۲

فیلتر کردن با جریان بن‌بست

dead end filtration

گذراندن از فیلتر با جریانی است که به‌طور عمده جریان موازی با سطح غشا ندارد.

1- Biological discs (deprecated)

2- Biological film (deprecated)

۷-۳-۳-۲

رآکتور با لایه نازک ثابت

fixed film reactor

رآکتوری که در آن بیش تر تصفیه زیستی از طریق یک لایه نازک چسبنده زیستی به بستر نگهدارنده به دست می آید.

۸-۳-۳-۲

تصفیه با لایه نازک ثابت

fixed film treatment

فرآیند تصفیه بر پایه فعالیت باکتری های تثبیت شده روی یک بستر نگهدارنده است.

۹-۳-۳-۲

رآکتور با بستر شناور

fluidised bed reactor

لایه نازک ثابت با یک بستر شناور است.

۱۰-۳-۳-۲

رآکتور با بستر ثابت دانه ای

granular fixed bed reactor

فیلتر زیستی^۱ (منسوخ)

رآکتور با بستر ثابت با استفاده از مواد دانه ای به عنوان یک بستر نگهدارنده که عبور از صافی و تجزیه شیمیایی را ترکیب می کند.

۱۱-۳-۳-۲

نیزار

reedbed

تالاب مصنوعی شامل گیاه جهت تسهیل تصفیه است.

1- Biofilter (deprecated)

۱۲-۳-۳-۲

فیلتر ماسه‌ای

sand filter

فیلتر ساخته شده با استفاده از ماسه به‌عنوان بستر صافی است.

۴-۳-۲ تصفیه لجن فعال^۱

۱-۴-۳-۲

سن لجن هوازی

aerobic sludge age

میانگین زمان ماند جامدات در مخازن فرآیند هوازی که به‌عنوان نسبت توده جامد کل در این مخزن به متوسط جامدات حذف شده روزانه در لجن مازاد و خروجی زلال‌ساز محاسبه می‌شود.

۲-۴-۳-۲

فرآیند لجن فعال

activated sludge process

فرآیندی برای تصفیه زیستی فاضلاب که در آن مخلوطی از فاضلاب و لجن فعال بهم‌زده و هوادهی می‌شود و به‌دنبال آن، لجن فعال از فاضلاب تصفیه شده جدا شده و به فرآیند باز می‌گردد.

۳-۴-۳-۲

هوادهی

aeration

واردسازی هوا است.

۴-۴-۳-۲

عامل (فاکتور) آلفا

alpha factor

نسبت ضریب انتقال اکسیژن در مایع مخلوط لجن به ضریب انتقال اکسیژن در آب پاک است.

۵-۴-۳-۲

تثبیت تماسی

contact-stabilisation

نوعی از فرآیند لجن فعال که به موجب آن لجن بازگشتی به طور جداگانه هوادهی می شود.

۶-۴-۳-۲

نسبت بازگردش مایع مخلوط برای نیترات زدایی

denitrification mixed liquor recirculation ratio

نسبت دبی مایع مخلوط غنی از نیترات بازگردانی شده از یک تانک هوادهی به ناحیه نیترات زدایی، تقسیم بر دبی جریان ورودی است.

۷-۴-۳-۲

هوادهی گسترده

extended aeration

شکلی از فرآیند لجن فعال با مرحله هوادهی طولانی تر است.

۸-۴-۳-۲

مخلوط لجن

mixed liquor

مخلوطی از فاضلاب و لجن فعال تحت تصفیه در یک تصفیه خانه لجن فعال است.

۹-۴-۳-۲

نهر اکسیداسیون

oxidation ditch

نوعی مخزن هوادهی که به طور معمول به شکل کانال های موازی است برای تشکیل یک جریان بسته به هم متصل می شوند.

۱۰-۴-۳-۲

راکتور متوالی ناپیوسته (منقطع)

sequencing batch reactor (SBR)

تصفیه فاضلاب به روش لجن فعال با یک بهره برداری ناپیوسته در یک مخزن است.

۱۱-۴-۳-۲

خوراک‌دهی مرحله‌ای

stepped feed

نوعی فرآیند لجن فعال که به منظور دستیابی به اکسیژن‌خواهی یکنواخت‌تر در سرتاسر سامانه فاضلاب در نقاط مختلفی در طول مخزن هوادهی وارد می‌شود.

۱۲-۴-۳-۲

کاهش تدریجی هوادهی یا هوادهی چند مرحله‌ای

tapered or step aeration

نوعی فرآیند لجن فعال که در آن حجم بیش‌تری از هوا به انتهای جریان بالادست نسبت به انتهای جریان پایین دست مخزن وارد می‌شود.

۵-۳-۲ سایر روش‌های تصفیه^۱

۱-۵-۳-۲

تصفیه هوازی فاضلاب

aerobic wastewater treatment

تصفیه فاضلاب با کمک اندامگان^۲ هوازی تحت شرایط هوازی یا غیرهوازی (آنوکسیک) است.

۲-۵-۳-۲

آمونیاک‌سازی

ammonification

تبدیل ترکیبات حاوی نیتروژن آلی به یون‌های آمونیوم است.

۳-۵-۳-۲

تصفیه بی‌هوازی فاضلاب

anaerobic wastewater treatment

تصفیه فاضلاب تحت شرایط بی‌هوازی است.

1- Other treatment

2- Organisms

۴-۵-۳-۲

سنجش زیستی

bioassay

روشی جهت تعیین اثرات زیستی با استفاده از اندامگان آزمایشی واسنجی شده است.

۵-۵-۳-۲

کشت زیستی

biological seeding

وارد کردن ریزاندامگان مناسب به درون یک سامانه زیستی جهت راه اندازی یا بهبود یک فرآیند زیستی است.

۶-۵-۳-۲

تصفیه زیستی

biological treatment

تصفیه فاضلاب توسط فرآیندهای زیستی است.

۷-۵-۳-۲

اصلاح شیمیایی

chemical conditioning

اصلاح توسط افزودن مواد شیمیایی است.

۸-۵-۳-۲

ترسیب شیمیایی

chemical precipitation

تبدیل اجزا محلول در آب به شکل غیر محلول توسط واکنش شیمیایی با یک رسوب دهنده است.

۹-۵-۳-۲

لخته سازی

coagulation

بی ثبات نمودن مواد پراکنده غیر محلول و کلوئیدی به منظور ایجاد توده به طور معمول توسط افزودن منعقد کننده ها است.

۱۰-۵-۳-۲

سامانه با اختلاط کامل

completely mixed system

سامانه‌ای که در آن غلظت ترکیبات به لحاظ نظری در همه جا یکسان باشد.

۱۱-۵-۳-۲

گاززدایی

degasification

حذف بخشی از گازهای محلول یا تمام آن است.

۱۲-۵-۳-۲

تجزیه

degradation

فرآیندی که توسط آن فاضلاب یا اجزا لجن تجزیه می‌شوند.

۱۳-۵-۳-۲

نیترازدایی

denitrification

کاهش نیترات یا نیتريت توسط عملکرد باکتری‌ها است.

۱۴-۵-۳-۲

شفاف‌سازی پساب خروجی

effluent polishing

مرحله بالاتری از تصفیه شامل بهبود کیفیت پساب مرحله دوم به وسیله حذف جامدات معلق است.

۱۵-۵-۳-۲

خودخوری

endogenous respiration

مصرف اکسیژن توسط اندامگان بدون افزودن هیچ ماده رشدی است.

۱۶-۵-۳-۲

خوراک‌وری (هوپوروش)

eutrophication

غنی‌شدن آب توسط نمک‌های مغذی که باعث افزایش رشد جلبک‌ها و شکل‌های بالاتر از زندگی گیاهی می‌شود.

۱۷-۵-۳-۲

فیلتر کردن

filtration

فرآیند نگهداشت ماده معلق با عبور از یک واسطه (محیط) است.

۱۸-۵-۳-۲

شناورسازی

floatation

بالا آمدن ماده معلق در مایع به سمت سطح از طریق ورود گاز است.

۱۹-۵-۳-۲

لخته‌سازی

flocculation

تشکیل توده‌های قابل جداسازی با بهم پیوستن ذرات کوچک است.

۲۰-۵-۳-۲

بستر شناور

fluidised bed

بستری از ذرات کوچک که آزادانه توسط یک جریان رو به بالای مایع، گاز یا ترکیبی از یک مایع و گاز معلق است.

۲۱-۵-۳-۲

سامانه رشد آزاد

free growth system

فرایند تصفیه بر اساس پالایش با فعالیت باکتری‌های آزاد در بستر نگهدارنده است.

۲۲-۵-۳-۲

فیلتر با محیط دانه‌ای

granular media filter

بستری از مواد صافی که در جریان رو به بالا یا رو به پایین پساب خروجی غوطه‌ور است تا مواد را درون بستر حذف نماید.

۲۳-۵-۳-۲

تصفیه با استخر (لاگون)

lagooning

تصفیه با استفاده از یک یا چند استخر است.

۲۴-۵-۳-۲

تصفیه با استخر طبیعی

natural lagooning

تصفیه زیستی فاضلاب در یک سری از استخرهای فاضلاب بدون هوادهی مصنوعی است.

۲۵-۵-۳-۲

استخر هوادهی

aerated lagoon

برکه فاضلاب با هوادهی مصنوعی است.

۲-۳-۵-۲۶

استخر ته‌نشینی

settlement lagoon

برکه ته‌نشینی^۱ (منسوخ)

برکه فاضلاب مورد استفاده برای جداسازی مواد جامد از فاضلاب است.

۲-۳-۵-۲۷

برکه تکمیلی

maturation pond

استخر فاضلاب که به‌عنوان قسمت سوم تصفیه، به‌طور معمول برای حذف ریزاندامگان بیماری‌زا به‌وسیله قرار گرفتن در معرض تابش خورشید، با ساز و کار رقابت و شکار استفاده می‌شود.

۲-۳-۵-۲۸

برکه اکسایش

oxidation pond

برکه تثبیت^۲ (منسوخ)

برکه فاضلاب بدون هوادهی مصنوعی که به‌طور معمول در آن تجزیه هوازی رخ می‌دهد.

۲-۳-۵-۲۹

فیلتر کردن غشائی

membrane filtration

فرآیند جداسازی مکانیکی، با استفاده از غشاء است.

۲-۳-۵-۳۰

هضم معتدل دوست

mesophilic digestion

فرآیند هوازی یا بی‌هوازی تصفیه لجن با استفاده از اندامگان معتدل دوست است.

1- Settlement pond (deprecated)

2- Stabilisation pond (deprecated)

۳۱-۵-۳-۲

کانی سازی

mineralisation

تجزیه مواد آلی به دی اکسید کربن، آب، هیدریدها، اکسیدها یا نمک‌های معدنی متشکل از عناصر موجود دیگر است.

۳۲-۵-۳-۲

راکتور با بستر متحرک

moving bed reactor

راکتور با بستر نگهدارنده متحرک، با چگالی ویژه نزدیک به آب احاطه کننده آن است.

۳۳-۵-۳-۲

تصفیه زیستی چند مرحله‌ای

multistage biological treatment

چیدمان مجموعه‌ای از فرآیند زیستی یکسان یا متفاوت با لجن‌های زیستی جداگانه است.

۳۴-۵-۳-۲

نیترودار کردن

nitration

اکسایش نیتروژن نیتریتی به نیتروژن نیتراتی است.

۳۵-۵-۳-۲

نیترات سازی

nitrification

اکسایش یون‌های آمونیوم توسط باکتری است که محصول نهایی به‌طور معمول نیترات است.

۳۶-۵-۳-۲

نیتريت سازی

nitritation

اکسایش نیتروژن از آمونیاک به نیتريت است.

۳۷-۵-۳-۲

حذف مواد مغذی

nutrient removal

فرایندهای زیستی، فیزیکی و شیمیایی مورد استفاده در تصفیه فاضلاب به‌ویژه برای حذف فسفر و ترکیبات نیتروژن است.

۳۸-۵-۳-۲

پاستوریزه کردن

pasteurisation

فرایندی برای غیرفعال کردن ریزاندامگان با استفاده از دمای بالا است.

۳۹-۵-۳-۲

نفوذ

percolation

دفع فاضلابی که به‌طور مناسبی تصفیه شده به زیر خاک بدون هیچ‌گونه هدف کشاورزی است.

۴۰-۵-۳-۲

تصفیه زمینی

land treatment

تصفیه فاضلاب، با پخش کردن آن بر روی زمین است.

۴۱-۵-۳-۲

تصفیه فیزیکی شیمیایی فاضلاب

physico-chemical treatment of wastewater

تصفیه فاضلاب با افزودن مواد شیمیایی یا سایر روش‌های فیزیکی یا شیمیایی است.

۴۲-۵-۳-۲

سامانه با جریان نهرگونه

plug-flow system

سامانه نظری با اختلاط کامل در مقطع جریان و بدون انتشار و یا پراکندگی در جهت جریان است.

۴۳-۵-۳-۲

کلرزنی انتهایی

post-chlorination

کلرزنی پس از تصفیه آب یا پساب است.

۴۴-۵-۳-۲

پیش هوادهی

pre-aeration

هوادهی پیش از یک فرآیند تصفیه است.

۴۵-۵-۳-۲

عامل رسوب

precipitant

مواد شیمیایی مورد استفاده جهت ته‌نشینی است.

۴۶-۵-۳-۲

فساد مواد آلی

putrefaction

تجزیه کنترل نشده مواد آلی ناشی از فعالیت میکروبی بی‌هوازی است.

۴۷-۵-۳-۲

بازچرخانی

recirculation

بازگشت بخشی از پساب جهت اختلاط با فاضلاب ورودی است.

۴۸-۵-۳-۲

تصفیه مرحله دوم

secondary treatment

مرحله‌ای از تصفیه به‌وسیله فرایندهای زیستی است.

۴۹-۵-۳-۲

روت‌سازی

stripping

جداسازی اجزاء فرار از مایعات به‌وسیله تبادل با گاز است.

۵۰-۵-۳-۲

تنفس مایه رشد

substrate respiration

مصرف اکسیژن توسط اندامگان بدلیل تجزیه زیستی یک مایه رشد اضافه شده است.

۵۱-۵-۳-۲

تصفیه مرحله سوم

tertiary treatment

تصفیه پیشرفته^۱ (منسوخ)

فرایندهای تصفیه اضافی که باعث پالایش بیش‌تر پساب در مقایسه با پساب حاصل از تصفیه مرحله اول و مرحله دوم می‌شود.

۶-۳-۲ تصفیه لجن^۲

۱-۶-۳-۲

فشرده‌سازی

compaction

متراکم‌سازی هدفمند مواد است.

۲-۶-۳-۲

جداسازی

decantation

فرآیند جداسازی مواد جامد موجود در فاضلاب توسط نیروی گرانش است.

1- Advanced treatment (deprecated)

2- Sludge treatment

۳-۶-۳-۲

گندزدایی

disinfection

تصفیه لجن به منظور کاهش فعالیت بیماری‌زایی کمتر از یک حد مشخص است.

۴-۶-۳-۲

برشویی

elutriation

فرآیند آمایش که توسط آن لجن شسته می‌شود.

۵-۶-۳-۲

فیلتر کردن با فشار منفی

negative pressure filtration

فرآیند آبدگیری لجن که در آن عبور از میان بافت فیلتر با استفاده از ایجاد خلاء تسهیل می‌شود.

۶-۶-۳-۲

پسا آمایش نهایی لجن

post conditioning of sludge

آماده‌سازی لجن پس از آبدگیری است.

۷-۶-۳-۲

فیلتر کردن از پتوی لجن

sludge blanket filtration

اثر پتوی لجن به‌عنوان یک فیلتر هنگامی که مایع مخلوط از آن عبور می‌کند.

۸-۶-۳-۲

ویژگی‌های لجن

sludge characterisation

توصیفی از ویژگی‌های فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی لجن است.

۹-۶-۳-۲

آمایش لجن

sludge conditioning

تصفیه فیزیکی، شیمیایی، حرارتی لجن و یا سایر روش‌ها جهت تسهیل آبگیری است.

۱۰-۶-۳-۲

آبگیری لجن

sludge dewatering

کاهش میزان آب لجن به منظور تولید یک لجن خمیری شکل یا لجن جامد با استفاده از یک یا چند فناوری، به طور معمول به روش طبیعی یا مکانیکی است.

۱۱-۶-۳-۲

هضم لجن

sludge digestion

فرایند زیستی که محتوای آلی لجن را کاهش می‌دهد.

۱۲-۶-۳-۲

خشک کردن لجن

sludge drying

فرایند حرارتی آبزدایی لجن است.

۱۳-۶-۳-۲

سوزاندن لجن

sludge incineration

اکسایش مواد آلی در لجن در دمای بالا است.

۱۴-۶-۳-۲

لجن فشاری

sludge pressing

آبگیری لجن با اعمال فشار مثبت یا منفی است.

۱۵-۶-۳-۲

گندزدایی لجن

sludge disinfection

فرآیند زیستی، شیمیایی، فیزیکی یا حرارتی برای تصفیه لجن به منظور غیرفعال کردن ریزاندامگان بیماری‌زا است.

۱۶-۶-۳-۲

ذخیره‌سازی لجن

sludge storage

نگهداری از لجن آبگیری شده یا خشک پیش از استفاده است.

۱۷-۶-۳-۲

تغلیظ لجن

sludge thickening

فرآیند تولید لجن مایعی با غلظت بیشتر است.

۱۸-۶-۳-۲

تصفیه لجن

sludge treatment

تمام مراحل تبدیل لجن برای استفاده یا دفع آن است.

۱۹-۶-۳-۲

تثبیت

stabilisation

فرآیندی که در آن مواد آلی (محلول یا ذرات) به موادی تبدیل می‌شوند که یا غیرآلی هستند یا بسیار آهسته تجزیه می‌شوند.

۲۰-۳-۲

آمایش گرمایی

thermal conditioning

آمایش با تغییر دمای لجن است.

۲۱-۳-۲

خشک کردن حرارتی لجن

thermal sludge drying

فرایندی که در آن آب لجن با تبخیر گرفته می‌شود.

۲۲-۳-۲

هضم گرمادوست

thermophilic digestion

آمایش گرمادوست^۱ (منسوخ)

فرایند هوازی یا بی‌هوازی تصفیه لجن با استفاده از ریزاندامگان گرمادوست است.

۲۳-۳-۲

تغلیظ کننده پیچوار

thickening screw

سازه‌ای برای تغلیظ لجن با فیلتر کردن دینامیکی است.

۷-۳-۲ لجن^۲

۱-۷-۳-۲

لجن فعال

activated sludge

توده زیستی (لخته‌ها) تولیدی در تصفیه فاضلاب به‌وسیله رشد باکتری‌های معلق و سایر ریزاندامگان در شرایط هوازی یا غیرهوازی (آنوکسیک) است.

1- Thermophilic conditioning (deprecated)

2- Sludge

۲-۷-۳-۲

لجن هضم شده به صورت هوازی

aerobically digested sludge

لجن تثبیت شده توسط هضم هوازی است.

۳-۷-۳-۲

لجن هضم شده به صورت بی هوازی

anaerobically digested sludge

لجن تثبیت شده توسط هضم بی هوازی است.

۴-۷-۳-۲

لجن زیستی

biological sludge

لجن مرحله دوم حاصل از تصفیه زیستی است.

۵-۷-۳-۲

لجن شیمیایی

chemical sludge

لجن جدا شده پس از رسوب شیمیایی است.

۶-۷-۳-۲

لجن کمپوست شده

composted sludge

کمپوست لجن^۱ (منسوخ)

لجنی که با کمپوست کردن به شکل پایدار و قابل استفاده تبدیل شده است.

1- Sludge compost (deprecated)

۷-۷-۳-۲

لجن اصلاح شده

conditioned sludge

لجنی که به صورت فیزیکی یا شیمیایی به منظور بهبود قابلیت آبگیری تصفیه می شود.

۸-۷-۳-۲

لجن خشک

dried sludge

لجنی که در آن میزان آب با تبخیر به سطح پایینی کاهش یافته است.

۹-۷-۳-۲

کیک صافی

filter cake

ورقه لجن تولیدی توسط یک فرآیند فیلترگذاری است.

۱۰-۷-۳-۲

لجن شناور

floating sludge

تفاله^۱ (رو ماند) (منسوخ)

مواد جامد شناور جدا شده از لجن یا فاضلاب است.

۱۱-۷-۳-۲

لجن گیاخاک

humus sludge

لایه نازک زیستی که از یک صافی زیستی گرفته شده است و به طور معمول از فاضلاب تصفیه شده در یک مخزن ته نشینی میانی یا مرحله دوم جدا می شود.

1- Scum (deprecated)

۱۲-۷-۳-۲

لجن صنعتی

industrial sludge

لجن حاصل از تصفیه فاضلاب صنعتی است.

۱۳-۷-۳-۲

لجن مایع

liquid sludge

شلاب^۱ (منسوخ)

لجنی که خود به خود و بلادرنگ شکل یک ظرف را می‌پذیرد.

۱۴-۷-۳-۲

لجن مخلوط

mixed sludge

مخلوط لجن مرحله اول، مرحله دوم، مرحله سوم و/یا سایر لجن‌ها است.

۱۵-۷-۳-۲

لجن پاستوریزه شده

pasteurised sludge

لجن تصفیه شده توسط پاستوریزه کردن است.

۱۶-۷-۳-۲

لجن خمیری شکل

paste-like sludge

لجنی که حالت آن بین جامد و مایع است.

1- Slurry (deprecated)

۱۷-۷-۳-۲

لجن مرحله اول

primary sludge

لجن حذف شده از فرآیند تصفیه مرحله اول است که با سایر لجن‌های بازچرخانی شده مخلوط نشده است.

۱۸-۷-۳-۲

لجن خام

raw sludge

لجن تثبیت نشده است.

۱۹-۷-۳-۲

لجن فعال برگشتی

return activated sludge

لجن فعال که از مخلوط مایع در مخزن ته‌نشینی مرحله دوم برای استفاده بیش‌تر در فرایند لجن فعال جدا شده است.

۲۰-۷-۳-۲

لجن تصفیه شده

sanitised sludge

لجن گندزدایی شده^۱ (منسوخ)

لجنی است که جهت غیرفعال کردن انگل‌ها و بیماری‌زها یا کاهش تعداد آن‌ها کمتر از حدمعینی تصفیه شده است.

۲۱-۷-۳-۲

لجن مرحله دوم

secondary sludge

لجنی که پس از تصفیه مرحله دوم جدا شده است.

1- Disinfected sludge (deprecated)

۲۲-۷-۳-۲

لجن گندیده (سپتیک)

septic sludge

انباره فاضلاب^۱ (منسوخ)

لجن حذف شده از مخازن سپتیک است.

۲۳-۷-۳-۲

لجن

sludge

مخلوطی از آب و مواد جامد که از انواع مختلف فاضلاب در طی تصفیه مرحله اول، مرحله دوم یا مرحله سوم جدا شده است.

۲۴-۷-۳-۲

حجم شدن لجن

sludge bulking

لجن فعال که حجم بیش از حدی را اشغال می‌کند و ته‌نشین کردن و تغلیظ آن دشوار است.

۲۵-۷-۳-۲

ورقه لجن

sludge cake

لجن جامد یا خمیری تولیدی از آبگیری لجن است.

۲۶-۷-۳-۲

لجن جامد

solid sludge

لجنی است که می‌تواند به شکل گلوله‌ای درآمده و یا به صورت توده حجمی پایدار شود.

1- Cesspool (deprecated)

۲۷-۷-۳-۲

لجن تثبیت شده

stabilised sludge

لجنی است که تحت فرآیند تثبیت قرار گرفته است.

۲۸-۷-۳-۲

لجن آب سطحی

surface water sludge

لجن جدا شده از آب سطحی توسط ته‌نشینی در سامانه تخلیه آب سطحی است.

۲۹-۷-۳-۲

لجن مازاد

surplus sludge

لجن حذف شده از فرایند تصفیه فاضلاب مرحله دوم یا مرحله سوم است.

۳۰-۷-۳-۲

لجن مرحله سوم

tertiary sludge

لجن حاصل از تصفیه مرحله سوم است.

۸-۳-۲ تجهیزات^۱

۱-۸-۳-۲

دیوار راه‌بند

baffle

وسیله‌ای مورد استفاده در یک مخزن برای کاهش تلاطم‌ها و گسترش جریان یکنواخت‌تر در سرتاسر مخزن است.

۲-۸-۳-۲

پرس فیلتر نواری

belt filter press

دستگاهی برای فشردن لجن بین دو نوار فیلتر است.

۳-۸-۳-۲

دستگاه گریزانه

centrifuge

تجهیزات جداسازی مواد جامد از مایع با نیروی گریز از مرکز است.

۴-۸-۳-۲

پخش کننده (توزیع کننده)

distributor

دستگاهی که به طور یکنواخت فاضلاب را در سراسر یک سطح صاف توزیع می کند.

۵-۸-۳-۲

نقطه تزریق

dosing point

مکانی که در آن مواد شیمیایی به فاضلاب یا لجن در تصفیه خانه اضافه می شوند.

۶-۸-۳-۲

میز زهکشی

draining table

سازه‌ای برای تغلیظ لجن با صافی است.

۷-۸-۳-۲

خشک کن

dryer

وسیله‌ای برای خشک کردن لجن است.

۸-۸-۳-۲

فیلتر استوانه‌ای

drum filter

فیلتر پارچه‌ای استوانه‌ای که در اطراف محور افقی چرخش می‌کند و در جریان افقی پساب برای حذف جامدات غوطه‌ور می‌شود.

۹-۸-۳-۲

مصالح فیلتر

filter material

مواد خنثی با اندازه ذرات یا منافذ مختلف مورد استفاده در فیلتراسیون است.

۱۰-۸-۳-۲

بستر فیلتر

filter medium

ماده‌ای که سیال از میان آن جریان یافته و ماده موجود در سیال روی آن باقی می‌ماند.

۱۱-۸-۳-۲

فیلتر فشاری

filter press

دستگاهی برای فشردن لجن از طریق قاب‌هایی با پوشش پارچه‌ای که پشت سرهم قرار گرفته‌اند، می‌باشد.

۱۲-۸-۳-۲

دستگاه فیلتر

filtering device

دستگاه تصفیه‌ای است که از خصوصیات یک محیط نگهدارنده ثابت استفاده می‌کند.

۱۳-۸-۳-۲

جداکننده جریان

flow splitter

چیدمانی از حوضچه یا کانال است که برای تقسیم یک جریان به نسبت‌های موردنیاز طراحی شده است.

۱۴-۸-۳-۲

غشاء

membrane

مانعی که به جریان اجازه عبور می‌دهد ولی باعث نگهداشت ذرات می‌شود.

۱۵-۸-۳-۲

ریز صافی

microstrainer

نوعی الک استوانه‌ای با منافذی بسیار ریز که حول یک محور افقی می‌چرخد.

۱۶-۸-۳-۲

همزن تغلیظ کننده

picket fence

دستگاهی دوار با چرخش کم در یک تغلیظ کننده است که شامل میله‌های عمودی بوده و به‌طور معمول مجهز به لجن‌روب می‌باشد.

۱۷-۸-۳-۲

لجن‌روب

scraper

دستگاهی مکانیکی برای حذف مواد ته‌نشین شده یا شناور است.

۱۸-۸-۳-۲

کف آبگیر

scumboard

تخته‌ای که بخشی از آن جهت نگه داشتن مواد شناور در جریان غوطه‌ور می‌شود.

۱۹-۸-۳-۲

غشاء نیمه تراوا

semipermeable membrane

مواد مورد استفاده به‌عنوان مواد صافی در فرایندهای تصفیه غشائی است.

۲۰-۸-۳-۲

آشغال‌گیر

screen

دستگاهی جهت جدا کردن ذرات و اشیاء از جریان فاضلاب است.

۲۱-۸-۳-۲

صافی (الک)

sieve

آشغال‌گیر^۱ (منسوخ)

دستگاهی برای حذف جامدات ریز از جریان فاضلاب است.

۲۲-۸-۳-۲

پتوی لجن

sludge blanket

لایه‌ای از لجن در زلال‌سازهای با جریان رو به بالا یا رآکتور بی‌هوازی جریان رو به بالا با پتوی لجن، که آزادانه بین سطح سرریز و سطح ورودی معلق است.

۲۳-۸-۳-۲

لجن‌گیر

sludge trap

بخشی از یک سامانه جداساز که در آن مواد ته‌نشین می‌شوند.

۲۴-۸-۳-۲

رآکتور با بستر مستغرق

submerged bed reactor

نوعی رآکتور با بستر ثابت که در آن بستر نگهدارنده در جریان فاضلاب غرق شده است.

1- Screen (deprecated)

۲-۳-۸-۲۵

بستر نگهدارنده

support media

مواد بی اثر با انواع سطوح خاص مختلف که بر روی آن، لایه‌های نازک زیستی، رشد چسبیده دارند.

۲-۳-۸-۲۶

تغلیظ کننده

thickener

دستگاهی برای تغلیظ لجن است که به‌طور معمول پیش از آبگیری استفاده می‌شود.

۲-۳-۸-۲۷

فیلتر چکنده

trickling filter

رآکتوری است که در آن لایه نازکی از میکروارگانیزم روی یک محیط نگهدارنده ثابت شده و فاضلاب از میان آن به آرامی می‌چکد.

۲-۳-۹-سازه‌ها^۱

۲-۳-۹-۱

حوض دانه‌گیری هوادم

aerated grit chamber

سازه‌ای برای جداسازی ماسه و دیگر مواد معدنی از فاضلاب، با استفاده از هوا برای ایجاد جریان گردشی است.

۲-۳-۹-۲

مخزن هوادهی

aeration tank

سازه‌ای که در آن فاضلاب و لجن فعال، مخلوط و هوادهی می‌شوند.

۳-۹-۳-۲

استخر بی‌هوازی

anaerobic lagoon

برکه فاضلاب جهت ته‌نشینی فاضلاب و تجزیه بی‌هوازی و هضم لجن است.

۴-۹-۳-۲

مخزن تماسی

contact tank

مخزنی که در آن اشکال مختلف فاضلاب و لجن برگشتی با هم در تماس هستند تا واکنش‌های معینی حاصل شوند.

۵-۹-۳-۲

هاضم

digester

مخزن هاضم^۱ (منسوخ)
رآکتوری برای هضم است.

۶-۹-۳-۲

اتاقک تزریق

dosing chamber

مخزنی که از آن حجم مورد نظر به نقطه تزریق انتقال می‌یابد.

۷-۹-۳-۲

زالال‌ساز نهایی

final clarifier

مخزن ته‌نشینی^۲ (منسوخ)

مخزن ته‌نشینی که در آن لجن فعال یا لجن گیاه‌خاک (به زیر بند ۲-۳-۷-۱۱ مراجعه شود) از پساب تصفیه‌خانه لجن فعال یا صافی زیستی جدا می‌شود.

1- Digestion tank (deprecated)

2- Settlement tank (deprecated)

۸-۹-۳-۲

مخزن شناورسازی

floatation tank

سازه‌ای جهت تغلیط به وسیله شناورسازی است.

۹-۹-۳-۲

مخزن ایمهوف

imhoff tank

سازه‌ای دو طبقه که بخش فوقانی آن به عنوان مخزن ته‌نشینی عمل می‌کند در حالی که قسمت پایینی آن به عنوان یک هاضم بی‌هوازی عمل می‌کند.

۱۰-۹-۳-۲

ساخت درجا

on site construction

ساخت نهایی در محل سازه، که می‌تواند شامل قطعات هم‌گذاری شونده یا واحدهای پیش ساخته باشد.

۱۱-۹-۳-۲

مخزن ته‌نشینی

settlement tank

مخزن یا حوضچه رسوب^۱ (منسوخ)
سازه‌ای برای جداسازی جامدات از فاضلاب تحت تاثیر نیروی گرانش است.

۱۲-۹-۳-۲

بستر لجن خشک کن

sludge drying bed

سازه‌ای برای آبگیری لجن توسط زهکشی و تبخیر است.

1- Settling tank, sedimentation tank or basin (deprecated)

۱۳-۹-۳-۲

استخر لجن

sludge lagoon

استخری برای ذخیره‌سازی لجن است.

۱۴-۹-۳-۲

سیلوی لجن

sludge silo

سازه‌ای در زیر یا روی زمین برای ذخیره‌سازی لجن است.

۱۵-۹-۳-۲

مخزن ته‌نشینی ساکن با جریان رو به بالا

static, upflow settlement tank

مخزن دورتموند^۱ (منسوخ)

مخزن ته‌نشینی قیفی شکل با جریان عمده عمودی است که به‌طور معمول یک ورودی مرکزی فاضلاب دارد.

۱۶-۹-۳-۲

زهکشی زیرخاک

subsoil drain

لوله‌ای که آب را به‌خاک زیرسطحی تخلیه می‌کند.

۱۷-۹-۳-۲

استخر فاضلاب

wastewater lagoon

برکه فاضلاب^۲ (منسوخ)

استخری جهت تصفیه فاضلاب است.

1- Dortmund tank (deprecated)

2- Wastewater pond (deprecated)

۱۸-۹-۳-۲

تصفیه خانه فاضلاب

wastewater treatment plant

تاسیساتی جهت تصفیه فیزیکی، زیستی و/یا شیمیایی فاضلاب است.

۱۰-۳-۲ تحلیل و محاسبه^۱

۱-۱۰-۳-۲

اکسیژن خواهی زیستی

biochemical oxygen demand

غلظت اکسیژن محلول مصرف شده تحت شرایط خاص (در دمای روز در 20°C با یا بدون محدودسازی نترات سازی - نیتریفیکاسیون) توسط اکسایش زیستی مواد آلی و/یا غیرآلی در آب است.

۲-۱۰-۳-۲

اکسیژن خواهی شیمیایی

chemical oxygen demand

غلظت اکسیژن معادل آن مقدار از دی کرومات که هنگام تصفیه یک نمونه آب تحت شرایط مشخص، مصرف می شود.

۳-۱۰-۳-۲

نمونه مرکب

composite sample

دو یا چند نمونه ی مخلوط با هم با یک نسبت مناسب و مشخص است که از آن نتیجه متوسط یک ویژگی مورد نظر را می توان به دست آورد.

۴-۱۰-۳-۲

درجه جداسازی

degree of separation

نسبت جرم جدا سازی شده به جرم یک ماده ورودی است.

۵-۱۰-۳-۲

درجه تثبیت

degree of stabilisation

نسبت جرم مواد آلی تخریب شده به جرم اولیه مواد آلی است.

۶-۱۰-۳-۲

درجه بهره‌برداری

degree of utilisation

نسبت ظرفیت تصفیه شده واقعی به ظرفیت طراحی است.

۷-۱۰-۳-۲

ظرفیت طراحی

design capacity

دبی و بار ورودی فاضلابی که تاسیسات مطابق الزامات معین جهت تصفیه آن طراحی شده‌اند.

۸-۱۰-۳-۲

بارگذاری طراحی

design loading

بار ورودی که تاسیسات برای تصفیه آن مطابق الزامات معین طراحی شده‌اند.

۹-۱۰-۳-۲

دبی اوج طراحی

design peak flow

بیشینه دبی فاضلاب در طول یک دوره مشخص که تاسیسات مطابق الزامات معین برای تصفیه آن طراحی شده است.

۱۰-۱۰-۳-۲

مدت زمان ماند جامدات هاضم

digester solids retention time

نسبت کل جامدات موجود در یک هاضم کاملاً مخلوط، به میانگین خروجی روزانه مواد جامدات معلق است که جامدات معلق شناور در روآبه‌ای که از هاضم حذف می‌شود نیز، در آن به حساب آمده باشد.

۱۱-۱۰-۳-۲

زمان هضم

digestion time

نسبت حجم موثر هاضم به حجم متوسط لجن ورودی روزانه است.

۱۲-۱۰-۳-۲

محتوای جامد خشک شده

dried solid content

نسبت جرم خشک کل جامدات به جرم کل لجن است.

۱۳-۱۰-۳-۲

ظرفیت فیلتر

filter capacity

حجم جامدات خشک جذب شده و یا نگهداری شده و یا حجم لجن عبوری، در واحد زمان و هر واحد سطح صافی یا دیگر بعد مناسب است.

۱۴-۱۰-۳-۲

نمونه متناسب با دبی

flow proportional sample

نمونه مرکب دبی^۱ (منسوخ)

نمونه مرکبی است که یا پس از گذشتن حجم‌های مساوی از نقطه نمونه‌برداری با حجم‌های یکسان برداشت می‌شود، یا از حجم متناسب با دبی در فواصل زمانی یکسان گرفته شده است.

1- Flow composite sample (deprecated)

۱۵-۱۰-۳-۲

نمونه ساده

grab sample

نمونه مجزایی که به صورت لحظه‌ای در یک مکان دقیق گرفته می‌شود.

۱۶-۱۰-۳-۲

بازده انتقال اکسیژن ناخالص

gross oxygen transfer efficiency

نسبت ظرفیت انتقال اکسیژن به مصرف انرژی است.

۱۷-۱۰-۳-۲

نیمه عمر

half-life

دوره زمانی که پس از آن، غلظت یا جرم یک ماده، تحت تخریب و یا تجزیه، به نصف مقدار اولیه خود کاهش یافته است.

۱۸-۱۰-۳-۲

نیتروژن کجلدال

kjeldahl nitrogen

محتوای نیتروژن آلی و آمونیوم است.

۱۹-۱۰-۳-۲

غلظت کشنده

lethal concentration

میانگین غلظت کشنده^۱ (منسوخ)

غلظت یک ماده سمی که نیمی از یک گروه از اندامگان مورد آزمون را از بین می‌برد.

1- Median lethal concentration (deprecated)

۲۰-۱۰-۳-۲

بار

load

نسبت جرم یا حجم در هر واحد زمان است.

۲۱-۱۰-۳-۲

موازنه جرمی

mass balance

رابطه بین ورودی و خروجی یک ماده مشخص در یک سامانه تعریف شده است که تشکیل یا تجزیه این ماده در سامانه را در نظر می‌گیرد.

۲۲-۱۰-۳-۲

نرخ بار سطحی جرمی

mass surface loading rate

بار در هر واحد سطح است.

۲۳-۱۰-۳-۲

متوسط زمان حضور سلولی

mean cell residence time

زمان محاسبه شده مورد نیاز برای دفع کل موجودی لجن در کل تصفیه‌خانه لجن فعال است.

۲۴-۱۰-۳-۲

جامدات معلق موجود در مایع مخلوط

mixed liquor suspended solids

غلظت جرم خشک مواد جامد معلق در یک مایع مخلوط است.

۲۵-۱۰-۳-۲

جامدات معلق فرار موجود در مایع مخلوط

mixed liquor volatile suspended solids

غلظت جرم خشک مواد جامد معلق آلی در مایع مخلوط است.

۲۶-۱۰-۳-۲

غلظت اکسیژن

oxygen concentration

جرم اکسیژن محلول در واحد حجم آب یا فاضلاب است.

۲۷-۱۰-۳-۲

کمبود اکسیژن

oxygen deficit

تفاوت بین غلظت واقعی اکسیژن محلول در یک سامانه آبی با غلظت مشخصی از اکسیژن محلول در یک فرآیند یا غلظت اشباع اکسیژن در محیط است.

۲۸-۱۰-۳-۲

ضریب اشباع اکسیژن

oxygen saturation factor

نسبت میزان اشباع اکسیژن در مایع مخلوط به میزان اشباع اکسیژن در آب تمیز در دما و فشار جوی یکسان است.

۲۹-۱۰-۳-۲

میزان اشباع اکسیژن

oxygen saturation value

غلظت اکسیژن محلول در آب یا فاضلاب در شرایط تعادلی است.

۳۰-۱۰-۳-۲

ظرفیت انتقال اکسیژن

oxygen transfer capacity

جرم اکسیژنی که می‌تواند در واحد زمان انتقال یابد.

۳۱-۱۰-۳-۲

نرخ جذب اکسیژن

oxygen uptake rate

جرم اکسیژن مصرفی در واحد زمان و به ازای واحد حجم مایع مخلوط است.

۳۲-۱۰-۳-۲

معادل جمعیتی

population equivalent

مقدار تبدیل شده، که به منظور ارزیابی آلودگی غیر خانگی در مقابل آلودگی خانگی مطرح می‌شود و به اکسیژن خواهی زیستی ۵ روزه (BOD5) یک نفر مربوط است.

۳۳-۱۰-۳-۲

واحد حجم رآکتور

power per unit volume of reactor

توان الکتریکی اندازه گیری شده یا نصب شده موتور محرک دستگاه اختلاط و/ یا هوادهی اندازه گیری یا نصب شده، نسبت به حجم رآکتور است.

۳۴-۱۰-۳-۲

پتانسیل رد اکس

redox potential

پتانسیل اکسایش - کاهش^۱ (منسوخ)
پتانسیل الکتریکی بین یک الکتروود از یک فلز خنثی و الکتروود هیدروژن استاندارد است.

۳۵-۱۰-۳-۲

نرخ تنفس

respiration rate

نرخ مصرف اکسیژن ناشی از تنفس است.

1- Oxidation-reduction potential (deprecated)

۳۶-۱۰-۳-۲

دوره نگهداشت

retention period

زمان نگهداشت^۱ (منسوخ)

دوره نظری که طی آن یک سیال در یک واحد یا سامانه خاص نگه داشته می‌شود. این دوره با به‌دست آوردن نسبت حجم آن سیال تقسیم بر دبی سیال بدون منظور بودن جریان‌های برگشتی، محاسبه می‌شود.

۳۷-۱۰-۳-۲

نسبت لجن برگشتی

return sludge ratio

نسبت دبی بارگشت لجن فعال به ابتدای فرآیند تصفیه زیستی، به دبی فاضلاب ورودی است.

۳۸-۱۰-۳-۲

جامدات قابل ته‌نشینی

settleable solids

غلظت مواد جامدی است که تحت شرایط معینی ته‌نشین شده است.

۳۹-۱۰-۳-۲

حجم لجن ته‌نشین شده

settled sludge volume

حجم لجن ته‌نشین شده در یک لیتر فاضلاب و یا مایع مخلوط پس از ۳۰ دقیقه است.

۴۰-۱۰-۳-۲

سرعت ته‌نشینی

settling velocity

نرخ ته‌نشینی جامدات تحت شرایط مشخصی تعیین می‌گردد.

1- Detention time (deprecated)

۴۱-۱۰-۳-۲

سن لجن

sludge age

زمان محاسبه شده موردنیاز برای دفع کل لجن موجود در مخازن فرایندی با نرخ ثابت تخلیه (به جز زلال‌سازها و نواحی بی‌هوایی، اما شامل نواحی هوایی و غیرهوایی (آنوسیک)) با در نظر گرفتن مواد جامد پساب است.

۴۲-۱۰-۳-۲

تراز پتوی لجن

sludge blanket level

سطح مشترک لجن و روآبه لجن است.

۴۳-۱۰-۳-۲

غلظت مواد جامد معلق در لجن

sludge suspended solids concentration

وزن خشک مواد معلق در واحد حجم لجن است.

۴۴-۱۰-۳-۲

بارگذاری لجن

sludge loading

بار آلودگی‌های ورودی به تصفیه زیستی در واحد جرم مواد معلق مایع مخلوط یا مواد معلق فرار مایع مخلوط است.

۴۵-۱۰-۳-۲

شاخص حجمی لجن

sludge volume index

حجم (به میلی‌لیتر) اشغال شده توسط یک گرم جرم خشک لجن فعال پس از ته‌نشینی تحت شرایط خاص است.

۴۶-۱۰-۳-۲

بارگذاری سطحی حجم لجن

sludge volume surface loading

حجم لجنی که از سطح مقطع افقی یک مخزن ته‌نشینی در واحد زمان عبور می‌کند.

۴۷-۱۰-۳-۲

تولید لجن مازاد ویژه

specific surplus sludge production

نسبت جرم مواد معلق لجن مازاد به جرم BOD₅ حذف شده است.

۴۸-۱۰-۳-۲

سطح ویژه محیط‌های نگهدارنده

support media specific surface

ویژگی محیط‌های نگهدارنده که به صورت مساحت سطح در واحد حجم اندازه‌گیری شده در شرایط مشخص بیان شده است.

۴۹-۱۰-۳-۲

نرخ بارگذاری سطحی

surface loading rate

نسبت دبی به مساحت سطح است.

۵۰-۱۰-۳-۲

غلظت مواد جامد معلق

suspended solids concentration

جرم خشک مواد جامد معلق در واحد حجم در شرایط مشخص است.

۵۱-۱۰-۳-۲

بخش مورد آزمون

test portion

بخش مجزا یک نمونه است که مورد آزمون قرار گرفته است.

۵۲-۱۰-۳-۲

نمونه متناسب با زمان

time proportional sample

نمونه مرکب زمانی^۱ (منسوخ)

نمونه مرکبی که در فواصل زمانی یکسان و با حجم مساوی در هر بار برداشت، گرفته شده است.

۵۳-۱۰-۳-۲

سطح بالای آب

top water level

بیشینه ارتفاع سطح آب در بهره برداری از سازه‌ها است.

۵۴-۱۰-۳-۲

آمونیاک کل

total ammonia

مجموع یون آمونیوم و آمونیاک آزاد، با یک‌گهای یکسان است.

۵۵-۱۰-۳-۲

کربن کل

total carbon

مجموع کل کربن آلی و کل کربن غیرآلی (معدنی) موجود در آب است.

۵۶-۱۰-۳-۲

کربن غیر آلی کل

total inorganic carbon

تمام کربن موجود در مواد غیرآلی که محلول و معلق در آب است.

1- Time composite sample (deprecated)

۵۷-۱۰-۳-۲

نیتروژن کل

total nitrogen

مجموع نیتروژن کج‌لدال، نیتريت و نیترات است.

۵۸-۱۰-۳-۲

کربن آلی کل

total organic carbon

کربن موجود در مواد آلی که محلول یا معلق در آب است.

۵۹-۱۰-۳-۲

نیتروژن اکسید شده کل

total oxidised nitrogen

کل مقدار عنصر نیتروژن موجود در آب به صورت نیترات و نیتريت است.

۶۰-۱۰-۳-۲

فسفر کل

total phosphorus

مجموع فسفر آلی و معدنی است.

۶۱-۱۰-۳-۲

تنفس کل

total respiration

تنفس بیرونی^۱ (منسوخ)

حاصل جمع تنفس ناشی از مواد غذایی^۲ و تنفس درون سلولی^۳ است.

1- Exogenous respiration (deprecated)
2- Substrate respiration
3- Endogenous respiration

۶۲-۱۰-۳-۲

غلظت کل جامدات

total solids concentration

غلظت مجموع مواد جامد حل شده، معلق و شناور است.

۶۳-۱۰-۳-۲

ظرفیت تصفیه

treatment capacity

بیشترین دبی و بارهای فاضلاب در ترکیبات مختلفی که می‌تواند توسط یک گیاه موجود مورد تصفیه قرار گیرد، به طوری که پساب تصفیه شده مطابق با استاندارد ویژه پساب مورد قبول تحویل دهد.

۶۴-۱۰-۳-۲

بارگذاری حجمی

volumetric loading

نسبت بار به حجم در یک مدول تصفیه است.

۶۵-۱۰-۳-۲

فاضلاب

wastewater

فاضلاب شهری^۱ (منسوخ).

آب متشکل از هر ترکیبی از جریان تخلیه شده از ساختمان‌های خانگی، صنعتی و تجاری، رواناب سطحی و احیانا نشتاب شبکه فاضلاب است.

1- Sewage (deprecated)

پیوست الف

(آگاهی دهنده)

واژه‌نامه از دستورالعمل اتحادیه اروپا

الف-۱ مقدمه

در یک استاندارد تغییر اصطلاحات یک دستورالعمل امکان‌پذیر نیست. همچنین استفاده از تعاریف قانونی در یک استاندارد فنی نیز از دیدگاه فنی رضایت‌بخش نیست؛ برای جلوگیری از سردرگمی و به‌عنوان خدمتی به کاربران استاندارد اروپایی، برخی از اصطلاحات مربوط به دستورالعمل‌های اتحادیه اروپا در این پیوست ذکر شده است مراجع مربوط به اصطلاحات در بند الف-۲ آمده است (به منابع [53] و [53] کتاب‌نامه مراجعه شود).

الف-۲ اصطلاحات و تعاریف

در این پیوست اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می‌رود:

الف-۲-۱

آبخوان

aquifer

لایه زیرزمینی یا لایه‌هایی از سنگ یا دیگر لایه‌های زمین‌شناختی دارای تخلخل و نفوذپذیری کافی، برای امکان عبور مقدار قابل توجه جریان آب‌های زیرزمینی یا استخراج مقادیر قابل توجهی از آب‌های زیرزمینی است.

الف-۲-۲

پهنه آب مصنوعی

artificial water body

پهنه آب سطحی که توسط فعالیت انسانی ایجاد شده است.

الف-۲-۳

منبع آب زیرزمینی موجود

available groundwater resource

نرخ کلی میانگین بلندمدت سالانه تغذیه پهنه آب‌های زیرزمینی منهای نرخ بلندمدت سالانه دبی مورد نیاز جهت دستیابی به اهداف کیفی اکولوژیکی، برای آب‌های سطحی مشخص شده در ماده ۴ (به منابع [53] و [53] کتاب‌نامه مراجعه شود)، به‌منظور جلوگیری از افت قابل توجه وضعیت اکولوژیکی چنین آب‌هایی و برای اجتناب از هرگونه آسیب جدی به اکوسامانه‌های زمینی مرتبط است.

الف-۲-۴

آب شستشو

bathing water

هر جزئی از آب‌های سطحی که مقام‌های صلاحیت‌دار به به تعداد زیادی از مردم اجازه‌ی شستشو بدن را در آن داده‌اند و ممنوعیت دائمی شستشو را در آن اعمال نکرده‌اند؛ یا توصیه‌های دائمی جهت منع چنین استفاده‌ای را ارائه نداده‌اند.

الف-۲-۵

پهنه آب‌های زیرزمینی

body of groundwater

حجم مشخصی از آب‌های زیرزمینی درون یک آبخوان یا آبخوان‌ها است.

الف-۲-۶

پهنه آب سطحی

body of surface water

جزء مجزا و قابل توجه از آب‌های سطحی مانند دریاچه، مخزن، نهر، رودخانه یا کانال، بخشی از نهر، رودخانه یا کانال، آب انتقال داده شده یا بخشی از آب ساحلی است.

الف-۲-۷

آب ساحلی

coastal water

آب‌های سطحی در طرف خشکی یک خط که هر نقطه آن خط در فاصله ۱۸۵۲ متری (یک مایل دریایی) در سمت دریایی از نزدیک‌ترین نقطه خط مبنا است که از آن وسعت آب‌های سطحی اندازه‌گیری می‌شود، تا جایی که مناسب باشد تا حد بیرونی آب‌های انتقالی گسترش یابد.

الف-۲-۸

روش ترکیبی

combined approach

کنترل تخلیه و انتشار آلاینده‌ها در آب‌های سطحی مطابق با روش مندرج در ماده ۱۰ این دستورالعمل (به منابع [53] و [53] کتاب‌نامه مراجعه شود) است.

الف-۲-۹

مقام صلاحیت‌دار

competent authority

مقام‌ها یا مقامات صلاحیت‌دار تشخیص داده تحت ماده (۲) ۳ یا (۳) ۳ این دستورالعمل (به منابع [53] و [53] کتاب‌نامه مراجعه شود) است.

الف-۲-۱۰

تخلیه مستقیم به آب‌های زیرزمینی

direct discharge to groundwater

تخلیه آلاینده‌ها در آب‌های زیرزمینی بدون نفوذ آهسته در خاک یا زیرخاک است.

الف-۲-۱۱

وضعیت اکولوژیکی

ecological status

بیان کیفیت ساختار و عملکرد اکوسامانه‌های آبی مرتبط با آب‌های سطحی است که مطابق با پیوست V این دستورالعمل (به منابع [53] و [53] کتاب‌نامه مراجعه شود) طبقه‌بندی شده است.

الف-۲-۱۲

کنترل انتشار آلاینده

emission controls

کنترل‌هایی که محدودیت انتشار (آلاینده) ویژه‌ای نیاز دارند، به‌عنوان مثال مقداری برای حد انتشار (حد مقدار آلاینده)، و یا به‌صورت دیگر، تعیین محدودیت‌ها یا شرایطی بر روی اثرات، ماهیت و یا سایر ویژگی‌های یک انتشار {آلاینده} یا شرایط بهره‌برداری‌ای که بر انتشار تاثیر می‌گذارد.

یادآوری ۱- استفاده از اصطلاح «کنترل انتشار» در این دستورالعمل در رابطه با مفاد هر دستورالعمل دیگر به‌هیچ وجه به‌عنوان تفسیر مجدد آن مفاد در نظر گرفته نمی‌شود (به منابع [53] و [53] کتاب‌نامه مراجعه شود).

الف-۲-۱۳

مقادیر حد انتشار (آلاینده)

emission limit values

مقداری که بر حسب پارامترهای ویژه مشخص، غلظت و / یا سطح یک انتشار بیان شده است، که ممکن است در طی یک یا چند دوره زمانی از آن تجاوز نکند.

یادآوری ۱- مقادیر حد انتشار هم‌چنین ممکن است برای گروه‌ها، خانواده‌ها یا دسته‌های مشخص مواد، به‌ویژه برای آن‌هایی که تحت ماده ۱۶ این دستورالعمل شناسایی شده‌اند (به منابع [53] و [53] کتاب‌نامه مراجعه شود)، منظور شود.

یادآوری ۲- مقادیر حد انتشار برای موادی که به‌طور معمول در نقطه‌ای که در آن آلاینده‌ها از تاسیسات خارج می‌شوند، برای آلاینده‌های رقیق شده نادیده گرفته می‌شود. با توجه به نشر غیرمستقیم آلاینده‌ها در آب، تأثیر تصفیه‌خانه فاضلاب هنگام تعیین مقادیر حد آلاینده تاسیسات مورد بحث ممکن است در نظر گرفته شود، مشروط بر آن‌که یک سطح معادل برای حفاظت از محیط زیست به‌طور کلی تضمین شده و این امر سبب افزایش سطح آلودگی در محیط زیست نشود.

الف-۲-۱۴

اهداف زیست محیطی

environmental objectives

اهداف مندرج در ماده ۴ این دستورالعمل (به منابع [53] و [53] کتاب‌نامه مراجعه شود) است.

الف-۲-۱۵

استاندارد کیفیت محیط زیست

environmental quality standard

غلظت یک آلاینده خاص یا گروهی از آلاینده‌ها در آب، رسوب یا زیواگان (بیوتا) که به منظور حفاظت از سلامت انسان و محیط زیست، نباید بیش از آن باشد.

الف-۲-۱۶

پتانسیل اکولوژیکی خوب

good ecological potential

وضعیت یک پهنه آبی بسیار تغییر یافته یا مصنوعی که مطابق با مقررات مربوط به پیوست V این دستورالعمل (به منابع [53] و [53] کتاب‌نامه مراجعه شود) طبقه‌بندی شده است.

الف-۲-۱۷

وضعیت اکولوژیکی خوب

good ecological status

وضعیت پهنه‌های آب سطحی، طبقه‌بندی شده مطابق با پیوست V این دستورالعمل است.

الف-۲-۱۸

وضعیت شیمیایی خوب آب‌های زیرزمینی

good groundwater chemical status

وضعیت شیمیایی پیکره‌ای از آب‌های زیرزمینی، که همه شرایط را برآورده می‌کند.

الف-۲-۱۹

وضعیت خوب آب‌های زیرزمینی

good groundwater status

وضعیت یک پهنه آب زیرزمینی است که هنگامی که هر دو وضعیت کمی و شیمیایی آن حداقل خوب هستند، حاصل می‌شود.

الف-۲-۲۰

وضعیت کمی خوب

good quantitative status

وضعیت تعریف شده در جدول ۲.۱.۲ پیوست V این دستورالعمل (به منابع [53] و [53] کتابنامه مراجعه شود) است.

الف-۲-۲۱

وضعیت شیمیایی خوب آب‌های سطحی

good surface water chemical status

وضعیت شیمیایی مورد نیاز جهت برآورده کردن اهداف زیست‌محیطی برای آب‌های سطحی، یعنی وضعیت شیمیایی به‌دست آمده توسط پهنه‌ای از آب‌های سطحی که در آن‌ها غلظت آلاینده‌ها از استانداردهای کیفی زیست‌محیطی بیش‌تر نباشد.

الف-۲-۲۲

وضعیت خوب آب‌های سطحی

good surface water status

وضعیت به‌دست آمده توسط پیکره‌ای از آب‌های سطحی زمانی که هر دو وضعیت اکوتیکی و شیمیایی آن حداقل خوب هستند.

الف-۲-۲۳

آب‌های زیرزمینی

groundwater

تمام آب‌های زیر سطح زمین در منطقه اشباع و در تماس مستقیم با زمین یا زیر زمین است.

الف-۲-۲۴

وضعیت آب‌های زیرزمینی

groundwater status

بیان کلی وضعیت پهنه‌ای از آب‌های زیرزمینی که توسط وضعیت کمی و شیمیایی ضعیف‌تر آن تعیین شده است.

الف-۲-۲۵

مواد خطرناک

hazardous substances

مواد یا گروه‌هایی از مواد که سمی، پایدار و مورد انباشت زیستی بوده و سایر مواد یا گروه‌هایی از مواد که منجر به ایجاد همین سطح از نگرانی می‌شود.

الف-۲-۲۶

پهنه آبی بسیار تغییر یافته

heavily modified water body

پهنه‌ای از آب‌های سطحی که به دلیل تغییرات فیزیکی حاصل از فعالیت‌های انسان، ماهیت آن به‌طور قابل ملاحظه‌ای تغییر یافته است.

الف-۲-۲۷

آب‌های داخلی

inland water

تمام آب‌های راکد یا جاری در سطح زمین و تمام آب‌های زیرزمینی در سمت خشکی از خط مبنا که بر مبنای آن وسعت آب‌های ساحلی اندازه‌گیری می‌شود.

الف-۲-۲۸

دریاچه

lake

پیکره‌ای از آب‌های سطحی راکد داخلی است.

الف-۲-۲۹

آلاینده

pollutant

هر ماده‌ای که باعث ایجاد آلودگی می‌شود.

الف-۲-۳۰

آلودگی

pollution

ورود مستقیم یا غیرمستقیم مواد یا گرما به هوا، آب یا زمین حاصل از فعالیت انسان که ممکن است برای سلامت انسان یا کیفیت اکوسامانه‌های آبی یا اکوسامانه‌های خشکی دارای وابستگی مستقیم به اکوسامانه‌های آبی زیان آور باشد که باعث آسیب به ویژگی مواد یا موجب خلل یا تداخل در سازگاری و سایر کاربردهای قانونی محیط زیست شود.

الف-۲-۳۱

مواد اولویت‌دار

priority substances

مواد شناسایی شده مطابق با ماده (۲) ۱۶ و ذکر شده در پیوست X این دستورالعمل (به منابع [53] و [53] کتاب‌نامه مراجعه شود) است.

یادآوری - در میان این مواد «مواد خطرناک اولویت‌دار» وجود دارد که به معنی مواد شناسایی شده مطابق با ماده (۳) ۱۶ و (۶) این دستورالعمل است که برای آن‌ها اقداماتی مطابق با مقررات (۱) ۱۶ و (۸) این دستورالعمل انجام خواهد شد (به منابع [53] و [53] کتاب‌نامه مراجعه شود).

الف-۲-۳۲

وضعیت کمی

quantitative status

بیان درجه‌ای که در آن درجه، یک پهنه آب زیرزمینی تحت تاثیر برداشت‌های مستقیم و غیرمستقیم قرار می‌گیرد.

الف-۲-۳۳

رودخانه

river

پهنه‌ای از آب‌های داخلی که عمدتاً در سطح زمین جریان دارد اما ممکن است در بخشی از مسیر خود در زیر زمین جریان یابد.

الف-۲-۳۴

حوضه رود

river basin

منطقه‌ای از زمین که از آن تمام جریان‌های سطحی از طریق توالی نهرها، رودخانه‌ها و احتمالا دریاچه‌ها، در دهانه رودخانه منفرد، مصب یا دلتا، به دریا می‌ریزد.

الف-۲-۳۵

ناحیه حوضه رود

river basin district

منطقه‌ای از خشکی و دریا که از یک یا چند حوضه رود به‌همراه آب‌های زیرزمینی و آب‌های ساحلی مرتبط به آن‌ها، به‌عنوان واحد اصلی مدیریت حوضه‌های رودخانه تشکیل شده است.

الف-۲-۳۶

زیرحوضه

sub-basin

منطقه‌ای از زمین که از آن تمام رواناب‌های سطحی از طریق یک سری از نهرها، رودخانه‌ها و احتمالا دریاچه‌ها به یک نقطه خاص در مسیر آب (به‌طور معمول یک دریاچه یا محل تلاقی چند رودخانه) می‌ریزد.

الف-۲-۳۷

آب سطحی

surface water

آب‌های داخلی، به جز آب‌های زیرزمینی؛ آب‌های انتقالی و آب‌های ساحلی، بجز وضعیت شیمیایی که در این مورد باید شامل آب‌های سرزمینی نیز باشد.

الف-۲-۳۸

وضعیت آب‌های سطحی

surface water status

بیان کلی وضعیت پهنه‌ای از آب‌های سطحی، که توسط وضعیت اکولوژیکی و وضعیت شیمیایی ضعیف‌تر آن تعیین شده است.

الف-۲-۳۹

آب‌های انتقالی

transitional waters

پهنه‌هایی از آب‌های سطحی در مجاورت دهانه‌های رودخانه‌ها که تاحدی دارای ویژگی شوری ناشی از نزدیکی آن‌ها به آب‌های ساحلی بوده، اما به‌طور قابل ملاحظه‌ای تحت تاثیر جریان‌های آب شیرین قرار دارند.

الف-۲-۴۰

آب منظور شده برای مصرف انسان

water intended for human consumption

تمام آب مورد استفاده برای این منظور (مصرف انسان)، یا در حالت اولیه آن یا پس از تصفیه، صرف نظر از مبدا آن، که یا برای مصرف انسان فراهم شده یا در تولید مواد غذایی برای تولید، فرآوری، نگهداری یا بازاریابی محصولات یا مواد مورد استفاده به‌منظور مصرف انسان و موثر بر سلامت مواد غذایی در شکل تمام شده آن، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

یادآوری ۱- برای درک بهتر تعریف 98/83/EC دستورالعمل (به منابع [53] و [53] کتاب‌نامه مراجعه شود) باید بررسی شود.

الف-۲-۴۱

خدمات آب

water services

تمام خدماتی که برای خانوارها، نهادهای عمومی یا هر فعالیت اقتصادی‌ای ارائه می‌شود:

الف - برداشت، آبیگری، ذخیره، تصفیه و توزیع آب‌های سطحی یا زیرزمینی است.

ب - تاسیسات جمع‌آوری و تصفیه فاضلاب که پس از تصفیه به آب‌های سطحی تخلیه می‌شود.

الف-۲-۴۲

کاربرد آب

water use

خدمات آب به همراه فعالیت‌های دیگری که تحت ماده ۵ و پیوست ۲ مشخص شده‌اند (به منابع [53] و [53] کتاب‌نامه مراجعه شود) و تأثیر قابل توجهی بر وضعیت آب دارند

یادآوری ۱- این مفهوم برای اهداف ماده ۱ و تحلیل اقتصادی انجام شده مطابق با ماده ۵ و بند (ب) پیوست ۳ این دستورالعمل اعمال می‌شود (به منابع [53] و [53] کتاب‌نامه مراجعه شود).

پیوست ب

(آگاهی دهنده)

دادگان (پایگاه داده)

این واژه نامه به عنوان یک پایگاه داده در دسترس، مطابق با استاندارد ISO 16363 و به طور گسترده مطابق الزامات معیار عملیاتی «طبقه بندی» می باشد.

شکل پایگاه داده امکان وارد کردن بند ۲ را در سامانه های پایگاه داده فراهم می سازد که این مساله ارائه آن را در ساختارهای مختلف ممکن می سازد. این مساله هم چنین امکان الحاق بند ۲ را در مدل های پایگاه داده سامانه های مربوط به فاضلاب فراهم می کند.

به علاوه، پایگاه داده شامل موارد زیر است:

- ارجاعات متقابل بین اصطلاحات (مفاهیم) و شکل ها در بند ۲؛
- روابط بین اصطلاحات (مفاهیم) و واحدهای اندازه گیری (مقیاس ها)؛
- ترجمه به زبان های دیگر، که امکان جستجو و ترجمه خودکار مدل ها را از یک زبان به زبان های دیگر فراهم می سازد؛
- پیوندهای اضافی یا روابط با مفاهیم دیگر برای ارتباط مفاهیم، همانطور که در بند ۲ تعریف شده، با دانش و الزاماتی که در استانداردهای دیگر مانند EN 752 و EN 13508-2 مشخص شده اند.
- برای هر اصطلاح (مفهوم) در بند ۲، در پایگاه داده مفهوم عمومی (نوع برتر) آن در طبقه بندی مشخص شده است. این مفاهیم عمومی، همان گونه که در استاندارد ISO 16363 شرح داده شده، می باشد:
- جسم فیزیکی جامد؛
- جسم فیزیکی مایع؛
- ماده؛
- زی نمود؛
- جنبه (کمی یا کیفی)؛
- وقوع (فرآیند یا فعالیت یا رویداد)؛
- اطلاعات (سند).

کتابنامه

- [1] prEN 124:2013 (all parts), Gully tops and manhole tops for vehicular and pedestrian areas.
- [2] EN 274-1:2002, Waste fittings for sanitary appliances – Part 1: Requirements.
- [3] EN 476:2011 , General requirements for components used in drains and sewers.
- [4] EN 752:2008, Drain and sewer systems outside buildings.
- [5] EN 806-1:2000, Specifications for installations inside buildings conveying water for human consumption – Part 1: General.
- [6] EN 858-1:2002, Separator systems for light liquids (e.g. oil and petrol) – Part 1: Principles of product design, performance and testing –Marking and quality control.
- [7] EN 1085:2007, Wastewater treatment –Vocabulary.
- [8] EN 1091:1996, Vacuum sewerage systems outside buildings.
- [9] EN 1253-1:2003, Gullies for buildings – Part 1:Requirements.
- [10] EN 1253-4:1999, Gullies for buildings – Part 4:Access covers.
- [11] EN 1295-1:1997, Structural design of buried pipelines under various conditions of loading Part 1: General requirements.
- [12] EN 1433:2002, Drainage channels for vehicular and pedestrian areas - Classification, design and testing requirements, marking and evaluation of conformity.
- [13] EN 1610:1997, Construction and testing of drains and sewers.
- [14] EN 1825-1:2004, Grease separators - Part 1:Principles of design, performance and testing, marking and quality control.
- [15] EN 1916:2002, Concrete pipes and fittings,unreinforced, steel fibre and reinforced.
- [16] EN 1917:2002, Concrete manholes and inspection chambers, unreinforced, steel fibre and reinforced.
- [17] EN 1917:2002/AC:2008, Concrete manholes and inspection chambers, unreinforced, steel fibre and reinforced.
- [18] EN 12050-4:2000, Wastewater lifting plants for building and sites – Principles of construction and testing – Part 4: Non-return valves for faecal-free wastewater and wastewater containing faecal matter.
- [19] EN 12056-1:2000, Gravity drainage systems inside buildings – Part 1: General and performance requirements.
- [20] EN 12056-2:2000, Gravity drainage systems inside buildings – Part 2: Sanitary pipework, layout and calculation.
- [21] EN 12056-5:2000, Gravity drainage systems inside buildings – Part 5: Installation and testing, instructions for operation, maintenance and use.
- [22] EN 12109:1999, Vacuum drainage systems inside buildings.
- [23] EN 12255-1:2002, Wastewater treatment plants – Part 1: General construction principles.
- [24] EN 12255-4:2002, Wastewater treatment plants – Part 1: Primary settlement.

- [25] EN 12255-7:2002, Wastewater treatment plants – Part 7: Biological fixed-film reactors.
- [26] EN 12255-8:2001 , Wastewater treatment plants – Part 8: Sludge treatment and storage.
- [27] EN12255-9:2002, Wastewater treatment plants – Part 9: Odour control and ventilation.
- [28] EN 12255-10:2000, Wastewater treatment plants – Part 10: Safety principles.
- [29] EN 12255-14:2003, Wastewater treatment plants – Part 14: Disinfection.
- [30] EN 12255-15:2003, Wastewater treatment plants – Part 15: Measurement of the oxygen transfer in clean water in aeration tanks of activated sludge plants.
- [31] EN 12255-16:2005, Wastewater treatment plants – Part 16: Physical (mechanical) filtration.
- [32] EN 12566-1:2000, Small wastewater treatment systems for up to 50 PT – Part 1: Prefabricated septic tanks.
- [33] EN 12832:1999, Characterisation of sludges – Utilisation and disposal of sludges – Vocabulary.
- [34] EN 13380:2001 , General requirements for components used for renovation and repair of drain and sewer systems outside buildings.
- [35] EN 13508-1:2003, Conditions of drain and sewer systems outside buildings – Part 1:General requirements.
- [36] EN 13508-2:2003+A1:2011, Conditions of drain and sewer systems outside buildings – Part 2:Visual inspection coding system.
- [37] EN 13725:2003, Air quality – Determination of odour concentration by dynamic olfactometry.
- [38] EN 14457:2004, General requirements for components specifically designed for use in trenchless construction of drains and sewers.
- [39] EN 14654-1:2005, Management and control of cleaning operations in drains and sewers – Part1: Sewer cleaning.
- [40] CWA 15897:2008, Submerged Membrane Bioreactor (MBR) Technology.
- [41] EN ISO 9000:2005, Quality management systems – Fundamentals and vocabulary (ISO 9000:2005).
- [42] ISO 5492:1992, Sensory analysis – Vocabulary.
- [43] ISO 6107-1:2004, Water quality – Vocabulary.
- [44] ISO 6107-2:2006, Water quality – Vocabulary.
- [45] ISO 6107-3:1993, Water quality – Vocabulary.
- [46] ISO 6107-4:1993, Water quality – Vocabulary.
- [47] ISO 6107-5:2004, Water quality – Vocabulary.
- [48] ISO 6107-6:2004, Water quality – Vocabulary.
- [49] ISO 6107-7:2006, Water quality – Vocabulary.
- [50] ISO 6107-8:1993, Water quality – Vocabulary.

- [51] ISO 16363:2012, Space data and information transfer systems – Audit and certification of trustworthy digital repositories.
- [52] ISO 17769-1:2012, Liquid pumps and installation – General terms, definitions, quantities, letter symbols and units – Part 1:Liquid pumps.
- [53] 2000/60/EC (32000L0060), Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2000 establishing a framework for Community action in the field of water policy.
- [54] 2006/7/EC, Directive 2006/7/EC of the European Parliament and of the Council of 15 February 2006 concerning the management of bathing water quality and repealing Directive 76/160/EEC.